ԺԲ. ՏԱՐԻ 3359 (Ն. Տ.) 7 ՄԱՅԻՍ 1895 — 25 ԱՊՐԻԼ 1895 — 12 ՋԻԼՔԱՏԷ 1312 — ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ

20 ՓԱՐԱ.

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՎ ԻՑԷ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ Գալատիա, Կ. Պոլիս

درعلیه‌ده غلطه‌ده آره‌وك غزه‌سی اداره‌سنه

Direction du journal AREVELK
Galata, CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
Քաղաքական եւ Ազգային

20 ՓԱՐԱ.

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար	Տարեկան դրամական արժէք	150
» »	Վեցամսեայ » »	75
» »	Եռամսեայ » »	40
Օտար երկիրներէ	Տարեկան ֆրանկ	56
» »	Վեցամսեայ »	28
Ընտիր թուղթի վրայ մասնաւոր տպագր.	Տարեկան Օսմ. ոսկի	2
Դասատուաց թղթատարի ծախքը միօրեայ		Դրուշ 50

Խմբագրութեան ուղղուած նիստակ կամ այլ գրութիւն ետ չի տրուիր։

Les annonces sont reçues AUX BUREAUX DU JOURNAL

ՎԵՐՋԱՊԷՍ

Քառասնորեայ ժամէ ի վեր Բերայի իր Թաղական Խորհուրդը, օրինաւոր քուէարկութեամբ ընտրուած։

Թէ ոլորան չունչ սպառեցաւ ու որքան բան գլուխնայաւ այս պարզ գործը գլուխ հանելու համար, ուելոլդ է յիշեցնելը։ Երբ ձեռք բերուած արդիւնք մը լաւ ըլլայ, տրուած յոգնութիւնը դիւրաւ կը մոռցուի։

Տարիներէ ի վեր, ատեն ատեն, թաղեցիներուն արտայայտած փափագը, որուն վերջերս ուժ տուած էր ազգ. մամուլն ալ, իր արդար նկատառումը գտնելով Պատրիարքարանին կողմէ, Խնամակալութիւնը Թաղական Խորհուրդի վերածելու սկզբունքն ընդունուեցաւ։ Տիտղոսի մը փոփոխութիւնը չէր որ պիտի կատարուէր, կը հակադրուի։

Առաջին քայլը առնուած էր։ Կը մնար գործադրութիւնը, երկրորդ՝ բայց դժուարին քայլը։ Քանի երեք տարիէ հետէ ընտրութեան երես չի տեսած Թաղի մը մէջ քուէարկութիւն կատարել տալը՝ անիրականալի խորհուրդ մը կերեւար շատերուն։ Կային որ քմծիծաղ մը ուներէին իրենց շրթանց ծայրը։ ուրիշներ, նուազ յոռետես, վարանում կը մնային։ Այնպէս որ, երբ ընտրական հրահանգը հասաւ Բերայի խորհրդարանը, ու լուրը տարածուեցաւ Թաղային բոլոր շրջանակներուն մէջ, պատգամի մը տպաւորութիւնը կը թողուր։ Հրճուանք, յուսախաբութիւն, հետաքրքրութիւն, շուարում, ամէն տեսակ զգացումներ կը մերթնային։

Բերան ընդարձակուած էր, և այդ մեծ արուարձանին ուրիշ ազգի բնակիչներուն պէս՝ հայերն ալ բազմացած էին. ընտրողներու ցանկին պատրաստութիւնը միայն ահագին աշխատութիւն մըն էր և այդ աշխատութիւնը՝ իրաց բնական բերումով—որ երբեմն շատ անբնական կը դառնայ—նոյն իսկ անոնց կը վիճակուէր որոնք զայն կատարելով կը պատրաստուէին իրենց ամբոխներն ուրիշներուն հրամցնելու։ Բայց հանդարտօրէն ստանձնեցին ու ուրարեցին զայն, ինչպէս վայել է ընել հանրային գործերու մէջ։ Կը մնար քուէարկութիւնը։

Օ՜հ, այդ քուէարկութիւնը։ Սպրիլ 9ի ու 23ի կիրակիները անմոռանալի պիտի մնան Բերայի թաղային տարեգրութիւններուն մէջ։ Ի՜նչ եռանդ՝ բայց ի՜նչ ժիր, որքա՜ն հոգածութիւն ու որքա՜ն բծախնդրութիւն. կասկած մէկ կողմէն ու վստահութիւն միւսէն, փորձառուներ ու նորավարժներ; խղճամիտներ ու անգիտակիցներ, բոլորը եկած իրար խառնուած, քուէատուփին շուրջը. ամեն վայրկեան վէճ մը ծագելով եւ իսկոյն մարելով՝ տեղի տալու համար... Նոր վէճի մը. այն պատկերը զոր գծեցինք առաջին քուէարկութեան յաջորդ օրը, գրեթէ նոյնը կը մնար նաեւ այս կիրակի. շրջանակը նեղցած էր, բայց գոյները աւելի խտացած էին, միտքերը աւելի սրուած։ Նոյն խումբերը, ճչդապահ ու հաւատարիմ, կը հսկէին սեղանները, արուեստանոցին մէջ, եկեղեցիին մէջ. մարդեր կային որ յաջողցունել կ'աշխատէին, և մարդեր որ ապարդիւն հանել. գիտողութիւններուն վերջը չէր գար, ինչպէս վերջը չէր գար Նախագահ Հայր Սուրբին և իր աշխատակիցներուն համբերութեան։

Կիրակի իրիկուն, ժամ 10ին, աւարտեցաւ։ Եւ Դպրոցասիրացին նուագահանդէսէն դարձողները, արուեստանոցներէն կեղեւին,—չքեղ բազմութիւն մը արուեստաւորներու, մեծ մասով կիներ,—Ճիտակ ձամբուն վրայ դէմառդէմ եկան ժողովրդական բազմութեան մը որոնք եկեղեցիէն կելլէին Նոր պահուն։ Առաջինները ձեռքերնին բռնած էին ծաղկեփունջ մը կամ գլխաներնին ունէին յայտագիրը. վերջինները, նոյնպէս ձեռքերնին կամ գլխաներնին, համեմատականին ցուցակը։ Հանդիպումը ուշադրաւ էր և այն զգացումները որոնք մղած էին երկու տարբեր ճեմերը՝ երաժշտական հանդէսի մը ու ընտրական պայքարի մը, մէկը միւսը լրացունելով, գեղեցիկ ամբողջութիւն մը կը կազմէին հանրային եռանդի։ Եւ ուրախալին հոն էր, որ նուագահանդէսին պէս՝ քուէարկութիւնն ալ յաջող եղած էր։

Տասներկու ազգայինները որոնք կը կազմեն Բերայի Նոր Թաղական Խորհուրդը, ծանօթ ու պատուաւոր Թաղեցիներ են. իրենց ընտրութիւնը գոհունակութեամբ ողջունուեցաւ։ Հակառակ քուէարկութեան մը պատահականութիւններուն որոնք անակնկալներ կը բերեն երբեմն, ու երբեմն միակողմանի արդիւնք կուտան, ապրիլ 9ի ու 23ի քուէարկութիւնները արտադրեցին շարք մը «ընտրեալներու»—բառին կրկին իմաստներով—որոնք ներդաշնակ զմտաւանութիւն մը կը կազմեն. հոն Բերայցիներ ու նոր Բերայցիներ, տարեցներ ու երիտասարդներ։

Այս կերպով, Բերայցիները գործնականապէս հերքեցին ոմանց այն կասկածը կամ առարկութիւնը թէ՝ հոծ ու խառն տարրերէ բաղկացած այդ արուարձանին մէջ քուէարկութիւն մը սպասուած արդիւնքը չի տար. թէ մինչեւ իսկ չի յաջողիր։ Եթէ մանր մունր միջադէպներ պատահեցան, և եթէ ծայրայեղութեան պէս բաներ եղան, առանց բնաւ բնական գործողութեան կանոնաւորութեանը դպչելու, տարբ պատճառը պէտք է փնտռել այն հեռաւորութեան մէջ որ կը բաժնէ 1872 թուականը 1895 էն։ Քսաներեք տարուան անվարժութիւն ու մոռացում. ճիշդ հակառակն այն սրընթացութեան կամ գործունէութեան որ երբ մէկէն ի մէկ կանգ առնու, ցնցում մը կունենայ, զօրաւոր ու շփոթ։ Անդամալոյծի մը անդրանիկ քալուածքն էր այս, որ յուսացուածէն աղէկ քալեց։

Լրագրութեան համար կարի փութկոտութիւն պիտի ըլլար, գուցէ փափկութեան իսկ հակառակ, առաջին վայրկեանէն նորընտիր մարմնոյն առիւծ պարդել թաղային այն գործերը որոնք հոգածութեան կը կարօտին։

Տ. Ա.

ՄԱԼԹԲՐՈՄ

Ա.

Երկու ֆրանսացիներ, Պ. Պ. Լաթրիֆ և Բասթէլանի, ճամբայ ելան քննելու համար Մալթբրոմի յորձանքը; Նորվէկիոյ ափանց մօտ։

Մալթբրո՛մ. այս անունը կը յիշեցնէ հազարաւոր սոսկալի աւանդավեպեր։ Մալթբրոմ ազգատալ համբաւ մը ունի ինչպէս հին ատենը Բաբիլոնի և Սիլլաի խութերը։

Հիւսիսի ամբողջ մթատուէր բանաստեղծութիւնը կարծես այս անդունդին շուրջը կը դառնայ։ Իր քարտիզի համար այնքան մեծ է որ ճշմարտապէս դժոխային վիշի գաղափարը կը պարունակէ, բնութեան գերագոյն արհաւիրքը կարտայայտէ։

Երբէք կարելի չէ եղած չափել անոր խորութիւնը։

Իրաւ, ժամանակով անոր վրայ եղած նկարագրութիւնները չափազանց էին քիչ մը։ Զէ թէ Մալթբրոմի շրջակաները սոսկալի կերպով վտանգաւոր չեն, չէ թէ ներեւակայական է անոր աւերիչ զօրութիւնը որ առաջ կուգայ ծովիզրին ու Մոսքէ կղզիին միջեւ գոյացած տեղատուութենէն ու մակընթացութենէն. բայց, փոթորկի օրերէ զատ, այս անդունդ ենթադրէտ երեւոյթ մը ունի քան մեծավայելուչ։

Անփոթ աչքեր շատ անգամ կրնան իսկ չը կասկածիլ անոր գոյութեան վրայ։

Պէտք է ըսել նաեւ թէ ունի իր հանգարտ վայրկեաններն ալ։ Նորվեկիացի ձկնորսներ, որք ուշի ուշով գնուած էին զայն և որք գիտէին թէ կայ որոշ վայրկեան մը ուր շարժումն անգրգռի կ'ելլայ, շատ անգամ անցած են մէջէն, պարզ մակոյկով մը, առանց սեւ է անպատեհութեան։ Ասիկա ոչ իսկ քաջագործութիւն մը կերեւայ տեղացիներուն, եթէ կրնայ այնպէս երեւալ զբօսաշրջիկներուն, որք վիպական յիշատակներով լեցուած կուգան հոն... թէև, կրկին կ'ըսենք, ընտրելու է յարմար ժամը։

Երկու ֆրանսացիները որք գիտակ են գործին, զարհուրելի տեսարան մը փնտռելու չեն երթար։ Ցորձանքին ձեւին ու չարժման վրայ գաղծնական տեղեկութիւններ պիտի փորձեն ստանալ և ծովային աւելի ճշգրիտ քարտէս մը պիտի պատրաստեն։

Բայց այդ մենական երկրին մէջ, որ այնքան սիրելի է սակայն իր բնակիչներուն, ամեն բան գիւրաւ մեծ համեմատութիւններ կը ստանայ։

Պատկերը քսամեսասուն է արդէն։ Խորտուփորտ ժայռերու կոյտեր կը տարածուին հորիզոնին վրայ, «աշխարհի պատնէշները» կարծես։ Մշուշներ կը պատեն անոնց կատարը։ Խիտ շատ անգամ ծովը փոթորկայոյզ է, շառաչմամբ կուգայ կը փշրուի սեւ ժայռերուն վրայ։

Զարմանալի չէ որ Մալթբրոմի առաջին նկարագրութիւններն ընող ուղեւորները սոսկումի տպաւորութիւն մը զգացած ըլլան։

Այն պահուն երբ երեւոյթը, փոթորկին ազդեցութեամբը, առաջ կուգայ ամենէն աւելի սասկալիութեամբ, Մալթբրոմ կը նմանի ընդարձակ ձագարի մը փրփուրէ գօտիով մը եզերուած. բայց այս փրփուրը այդ ձագարին կլավը չերթար, որուն ներքին մասը, աչքը որչափ հեռուն որ մերթեմ, չինուած է հեղուկ պատով մը յըղկուն, փայլուն, կպրագոյն, որ իր պրոկումներուն մէջ ինքիր վրայ կը դառնայ մեծ շառաչմամբ։

Այն ատեն վեր կը նետէ հոսանքին քաշած, ծծած նիւթերը։ Անկից քանի մը մէթր հեռուն, օրվնակի համար, կանոնաւորապէս նոսրէն երեւան կելլեն ջախջախուած գերաններ, որոց այդ ատաճման ապակերպութիւնն մեկ վայրկեան բաւ եղած է։ Մայրի կնճղեր մակերեսը կելլեն այն ատաճան խրատակուած որ, նկարագեղ բացատրութեան մը համեմատ, կարծես մագեր բուսած են անոնց վրայ։

Գալով հոսանքէն բռնուած կէտ ձուկերու պատմութեանց, որք սոսկալի մարմնշիններ ալեակելով զուրբ ջանքիր կընեն հեղեր ազատուելու համար, առասպելներու կարգը դասելու է զանոնք։ Կէտերը ընազդաբար հեռու կը կենան այդ վտանգէն։

Պէտք է ըսել նաեւ որ նուագային արկած բնաւ չի յիշուիր Մալթբրոմի մասին։ Նաւերը զգուշութիւններ ձեռք կառնեն, անդունդին զօրութեան չըմանակէն զուրս կը կենան։ Ադէտներ հին ատեններն եղած են, երբ սակաւին քարտէս չկար։

Այս երեւոյթը բացատրելու համար՝ տարօրինակ ենթադրութիւններ եղած են ատենօք մինչեւ որ պարզապէս ընդունուեցաւ թէ Մալթբրոմն ուրիշ պատճառ չունի եթէ ոչ ելլող և իջնող կոհակներուն բախումը՝ տեղատուութեան և մակընթացութեան ատեն։

Հաշակաւոր Քիրշէր, որ տասնվեցերորդ դարուն մէջ իր երեւակայութեամբը գիտութիւն ի գործ կը դնէր. (ինքն է որ մեծ գիւրութեամբ չինած էր Բաբելոնի աշտարակին յատակաձեւը) Քիրշէր չէր վարանած ենթադրելու թէ Մալթբրոմի ջրանցին մէջտեղը անգունդ մը կը գտնուէր որ երկրագնդէն դէպ ի ներքին կենդրոնը (երկրին ծակը) և որ կը յանգէր Պոթնիոյ ծոցը։

Երեւակայական գաղափարներով տոգորուած այս գիտուն կ'ապահովցուցեր որ Մալթբրոմէն խորտակուած նաւեր Պոթնիոյ ծոցը նետուած էին՝ Սքանտինաւեան թերակղզիէն անցնելով։

Օրինակներ կը յիշէր, նաւերու անուններ կուտար, որոց բեկորները գտնուած էին չուէտական եղերքէն, սաղերկրեայ ցնորագին վազքէ մը հաք։

Բայց այն ժամանակը բախտաւոր ոգի կը տիրէր, և ամենէն անհեթեթ ենթադրութիւններն ամենէն փորձիչներն էին։ Գիտութիւնն այն ատեն զարմանալի կերպով վիպային էր։ Երբ միտքն աւելի զրաական եղաւ, հարկ եղաւ վանել բոլոր այս գեղեցիկ երեւակայութիւնները։

Նմանօրինակ ուրիշ յորձանք մըն ալ կայ նոյնպէս ի Նորվեկիա, Մալստրոմը։ Երեւոյթը նոյնն է... բայց Մալթբրոմը նուիրագործուած է առասպելէն։

ԴՊՐՈՑԱՍԻՐԱՑԻՆԸ

Կիրակի օր Խբարէլեղ և Նուագահանդէս։ Մէկը ոտն է բնութեան, և միւսը՝ արուեստի։ Ինչ որ կուզէք գրաւ կը դնեմ թէ ասկից ասը քան տարի առաջ Պոլսոյ հայերուն մէջ քան հոգի կարելի չէր գտնել որ նուագահանդէսի մը ներկայ գտնուելու համար՝ ժամերով փակուիլ ուզէին Խբարէլեղի օր մը, վրան և չորս կողմը գոց սրահի մը մէջ. մինչ անդին բաց օդը կար, Հայտար փաշան, չայիրը։

Ճաշակի ի՜նչ բարեբերումն։ Եւ վերջապէս ի՞նչ հաճոյք կայ, կաղաչեմ, թաց չայիրին վրայ, փռուելուն մէջ, դիտելու համար միմիայն մարգագետնին ապուշ կանանչութիւնը որուն գոյնը հենց հազար տարիէ ի վեր պզտիկ փոփոխութիւն մը անգամ կրած չէ և կամ հիանալու համար «ապրիմ մեռնիմ»ին վրայ, որու թերթիները եթէ «կը սիրէ զիտով փեթթել սիսիս՝ անպատճառ «չի սիրեր»ով կը վերջանան միօրինակաբար։ Թող փսրձեն անոնք որ սրտի խնդիրներուն մէջ տարակոյսներ ունին տակաւին։

Մարգագետնին մէջ մինակ բնութիւնը կարելի է գտնել, իսկ կիրակի օրուան նուագահանդէսին մէջ՝ թէ՛ բնութիւնը և թէ արուեստը։

Կանանչութիւն, թարմութիւն կո՞ւզէք. աւարիկ ձեզի տասնվեցէն-քսան տարու դեռատի օրիորդներ. ծաղիկ. ո՞ր տեսակէն կախորժիք։ Վա՞րդ, մանո՞ւշակ, հօրդա՞նոփա, մի՞ւռեկ, բա՞նսէ. ես ինչ գիտեմ, ամեն տեսակը կայ... անոնց գլխարկներուն վրայ. ո՞ր կը փնտռէք. օ՞րսկ կախորժիք, օբօրանաքս, ֆուէն-քուբէ, Շիբբ, և մնացածները։

Որովհետեւ նուագահանդէսի գեղեցկութիւնը չայիրի տափակութենէն զանազանող չատեր կան մեր մէջ, ահա ինչո՛ւ համար Բբիի-Շանի սրահը լեսի լեցուն էր կիրակի։

Հայ ընկերութեան crême՝ ամբողջովին ներկայ գտնուեցաւ այդ փառաւոր հանդէսին, որուն յաջողութեան համար ինչո՞ր քաջեցին կարգադիր մասնախմբին անդամներերը։

Ինչ աշխատութիւն, ի՜նչ եռանդ, ի՜նչ հոգի այդ աղջիկներուն քով։ Կապոյտ, պարզ չրջազգեստ մը և թեւաւոր ճերմակ բեղոյր մը եթէ ունենային, կարելի պիտի ըլլար բաղդատել զանոնք Գեթսիմանի Բոյրերու հետ, այնքան ազնիւ է անոնց ըրածը և այնքան համակրելի իրենց գործը։

Գատը-գիւղցի՛ք . . . for ever։

Մինթ մեծ մասամբ անոնց չի՞նք պարտիր այն երեք հեշտալի ժամերը զորս անցընել կրցանք Թաղապետական թատրոնին մէջ։ Հանդէսին ծրագիրը հոն յղացան, յայտագիրը հոն չինուեցաւ։ Իրենց արուեստական աշկանդութիւնը նուիրողներու ճիշդ կէսը անոնցմէ ներկայացան։ բազմութեան մեծամասնութիւնը Գատը-գիւղցիներ էին, ինչպէս նաեւ այդ գիւղէն էին այն երիտասարդները որոնք այնքան tactով հանդէսին կարգապահութեանը հսկեցին։

Անկեալ չըլլանք։ Գատրդիւղցիները չը-նորհաւանութեան արժանի են։

Անոնց մէջէն Տիկին Կ. Համամճեան չէր զլացած իր տիրայօժար աշկանդութիւնը նուիրելու այդ գործին և իր ծանօթ երաժշտական արուեստասիրութեամբը ճոխացնել նուագահանդէսին յայտագիրը։

Տիկին Համամճեան մեծ վարպետութեամբ զարկաւ Շոբէնի Grande Polonaiseը զոր ամենէն գժուարահաճներն անդամ չերմօրէն ծափահարեցին. ոչ նուազ յաջողութեամբ զարկաւ նաեւ Լիսթի Մէղէ-Էբէի վրայ Ֆանթէզին։

Այդ երկու հատուածներուն մէջ արուեստի նրբին գիտակցութիւն մը ցուցուց զոր ձեռք բերելու համար երկար տարիներու աշխատութիւն մը և մասնաւոր ձիրք մը անհրաժեշտ են։

Օր. Վ. Պետրոսեան՝ թէև Բերացի, բայց իր Գաթրիւղի ընկերուհիներուն յաջողութեանը մեծապէս նպաստեց. և հանդիսականներէն կրկնուած ծափահարութիւններ իսկեց Լէոմի 8րդ Ռաբսաթին և Ֆուռլանիի Concerto à la Serenade ին մէջ զոր ամբողջ սրահը հրճուանքով ունկնդրեց... ակնապիշ։

Հանդէսին գոհարն էր Օր. Հայկանուշ Կիւլպէնկեան։ Թէև մանկամարդ՝ բայց սուզ ժամանակի մէջ զարմանալի հմտութիւն մը ձեռք անցուցած է Օր. Հ. Կիւլպէնկեան։ Ինքուշ իր ճերմակ և սիրուն արդուզարդին մէջ, իրեն գրաւեց ունկնդիրներուն ուշադրութիւնը և համակրութիւնը։

Հիանալի կերպով զարկաւ Մէնտէլսոնի մեծ Concertoն նուագաձուցց խումբին ընկերակցութեամբ. և անոր մէջ այնքան հմտութիւն, ժամանակ արագաշարժութիւն և զգացում դրաւ որ պատիւ կը բերին իրեն և իր դաստատուին Պ. Ֆուռլանիի։

Շատ սիրուն էր նաեւ Լիսթի Ֆրդ Ռաբսաթին, որ հակառակ այնքան անգամ լսուած ըլլալուն, նորէն հաճոյք պատճառեց։

Օր. Կիւլպէնկեան հազուագիւտ յաջողութիւն մը ունի դաշնակի համար, և զարնուածքին մէջ այնքան շնորհ կը գտնէ որ նախանձը պիտի չարժէր դաշնակաւոր շատ մը օրիորդներու։

Աւելորդ է ըսել թէ պարոն և տիկին Ֆուռլանի clou՝ եղան ցերեկոյթին։

Պարզապէս banalité մը պիտի ըլլար իմ կողմէ, եթէ պզտիկ ջանք մը իսկ ընէի անոնց համբաւը աւելցնելու համար։

Ընտիր էր նաեւ նուագաձուներու խումբը։

Պոլսոյ մէջ շատ քիչ անգամ ասկից աւելի յաջող արուեստասէրներու նուագահանդէս մը տեղի ունեցած է. ահա ինչո՛ւ համար անգամ մը եւս շնորհաւորելու է գայն կազմակերպողները։

Երեկոյթը ժամը 10ին մօտ վերջացաւ և հանդիսականները մեկնեցան իրենց հետ տանելով... դէպի Շիլի պատոյ մը ընելու ծրագիր մը զոր չատեր իրագործեցին։

Յ. ԱԼՓԻԱՐ

ԲՆՏԱՆԵՆԱՆ ՏՈՒԱՄ

Մանկամարդ կին մը իր դեռատի զաւակին հետ Սէն գեան նեռուեր է այս օրերս։ Պզտիկը ողջ ապառուեր է, բայց մօրը դիակ։ միայն գտեր են։ Բարիզի թերթերը ապէս կը պատմեն այս տագնապ մանրամասնութիւնները։ Երկաթուղոյ պաշտօնեայ Պ. Բուսաֆէ 1892ին ամուսնացած էր Օր. Ժոզէֆին ժուռանի հետ, երկու զաւակ ունեցան։ Անցեալ չաբաթ իրիկուն, Պ. Բուսաֆէ իր տունը դարձած պահուն, գանգատեցաւ թէ տղոց ադմուկներէն չի կրնար քնանալ. կնոջը և իր միւս վեճ մը ծագեցաւ, որ չուտով վերջ գտաւ. չէր գուշակուեր բնաւ թէ ի՞նչ եղերական վախճան պիտի ունենար։

Ցաղորդ առաւօտուն, իր պաշտօնատեղին գնաց. իրիկունը տուն դառնալուն, սեղանին վրայ դտաւ կնոջը գրով երկտող մը «ես կերթամ. երգանիկ եղիր ուրիշի մը հետ»։

Իսկզբան, կարծեց թէ քմահաճոյք մըն էր որ մղած էր իր կինը՝ ծնողացը տունը երթալու, յետոյ, փնտռտուքի սկսաւ ու մտահոգութիւնը պաշարեց զինքը։ Երեքշաբթի օրը միայն բարեկամ մը եկաւ իմացուցեալ իրեն՝ կնոջը տեսուր վախճանը, լրագիրները ցուցնելով։ Պ. Բուսաֆէ խոյսն հիւանդանոց վազեց ուր պատրաստուած էր գեանէն հանուած պզտիկ աղջիկը. իր զաւակն էր։

ԹԵՐԹՕՆ «ԱՐԵՒԵԼՔ»ի (18)

ԷՕԺԷՆ ՄՕՐԷ

ՏԱՌԱՊԱԾ ԱՂՋԻԿԸ

ՄԱՄՆ ԵՐԿՐՈՐԴ

ՓՈՔՐ ԴՔՍՈՒՀԻՆ

Նօէմի ճանչցաւ ապարանքը՝ իրեն հոգած նկարագրութենէն։

Ժամանակով հոն բնակած էին խորհրդարանի դատախազ մը և բաժնեան մը. հիմակ կը բնակէր առանձնացած վիլլոնատեր կին մը, որ իր պերճանքի փայլուն ժամն ունեցած էր,—և Նօէմին համար՝ բանտն էր որ կը բացուէր։

Նէրս մտաւ, յարի մը վեր ելաւ, և Էկ-Մորթի մարբիզուհիին անունը տուրս. նամակ մը յանձնեց ծառային որ սրահ մտցուցց զայն։

Թէև կէս օրը հենց ժամ անցած էր, մարբիզուհին փակուած էր փոքր սրահին մէջ որ երբեմն իրրեւ մատուռ կը ծառայէր իրեն, ու աղօթարանի մը վրայ ծնրադրած կաղօթէր։ Ընդհատուելուն համար չատ սրտնեղութիւն յայտնեց, և իրեն բերուած նամակը չուտով մը աչքէ անցընելով, անփութօրէն նեռուց զայն ջահակալի մը վրայ և նորէն ծնրադրեց։

Կէս ժամ եռքը միայն սթափեցաւ և մտածեց որ մէկը կը սպասէր իրեն։

Զանգակը դարկաւ։

—Ներս մտցուցէք, հրամայեց։

Նօէմի երեւցաւ, և Էկ-Մորթի մարբիզուհին զայն տեսնելով տեսակ մը շլացում ունեցաւ։ Լամպարին լոյսը, զոր ծառան դրած էր ջահակալին վրայ, զարկած էր մանկամարդ աղջկան դէմքին վրայ և երեւան հանած էր անոր գեղեցկութիւնն իր ամբողջ փայլովը։

—Օրիորդ, ըսաւ մարբիզուհին չոր ձայնով, ինչո՞ւ եկաք. ի՞նչ կուզէք ինէ։

—Տիկին մարբիզուհին չկարդա՞ց իրեն յանձնուած նամակը։

—Տէ՛ն Թոնթէն բարեկամս զրկելիք անձը չէք դուք անշուշտ։

—Ներեցէք, տիկին։

—Պատուակալ օրիո՞րդ ըլլալու համար։ Հոս իմ քովս ապրիլ, իմ քմայքներուս տակ, կրելլ բոլոր քմահաճոյքները պառաւ կնոջ մը այն ատենան անկատար որ Բոնշարդրէնի երեցը գայթակղած է։

—Ես այն անձն եմ, տիկին, և ամեն ջանք պիտի ընեմ որպէսզի տեղի չունենաք տրտնջալու իմ ծառայութիւններէս։

—Կը ցաւիմ, բայց անկարելի է. չատ գեղեցիկ էք, ըսաւ մարբիզուհին, որուն այլանդակ բնաւորութիւնը չէր ուզեր անոր կրպարտութիւնը։

Նօէմի ամբողջ մարմնովը սկսաւ դողդողալ. յոյսը այդ պաշտօնին վրայ էր, պատճառներ ունէր ասոր համար. ո՞ւր պիտի երթար, եթէ չի յաջողեր ի Բոնշարդրէն։ Ինչ այլ ևս չէր ուզեր զինքը. Փարիզը, զոր կոդբար, անդունդի մը պէս կը սոսկացնէր զինքը։ Գաւառի հանդարտ կեանքը պէտք էր, գաւառի անցեալն անողոքմ եղած էր, ապագան ևս աւելի սպառնալից էր։

—Տօքթոր Տէ՛ֆոնթէն ապահոված էր զիս, ըսաւ, թէ լաւ ընդունելութիւն պիտի գտնեմ ձեր կողմէ։

—Անշուշտ, վասնզի որոշուած էր որ ինծի պէտք եղած անձը պիտի զրկէր։

—Լաւ ուրեմն, տիկին, բայց կարծեմ կարող եմ ինծի տրուելիք պաշտօնը կատարել։

—Դատխարակուա՞ծ էք։

—Վկայականներս ունիմ։

—Աղէկ գործ. հիմակ դռնապանի աղջիկներուն ալ կուտան։ Ապահով եմ որ աղէկ դաշնակ կը դարնէք և երկրաչափութիւն գիտէք։

—Ինչ մըն ալ պատմութիւն գիտեմ։

—Մեր ժամանակի պարոն հանրապետականներուն կերպովը։ Օ՜հ, սիրուն ժամանակ։ Եթէ ուրախ էք այդ մասին, ես դժգոհ եմ։

Նօէմի վեր առաւ աչքերը և չպատասխանեց։ Ի՞նչ օգուտ վիճաբանիլ։ Ոչ իրաւունք ոչ հնարաւորութիւն ունէր։ Պահ մը մեկնելու պատրաստուեցաւ։ Էկ-Մորթի մարբիզուհին հին գրութեամբ մատիանալ կիներէն էր որք ոչ բան մը սորված են ոչ ալ մոռցած, և անշուշտ բնաւ կարիլի չը պիտի ըլլար անոր հետ համաձայնիլ։

Սակայն քիչ քիչ մարբիզուհիին կերպարանքը փոխուեցաւ. աւելի ընտանի և նուազ կծու եղաւ։

—Ինչո՞ւ այդքան գեղեցիկ էք, ըսաւ։ Զէք հաճիներ թէ պիտի նեղուիմ այդ բանէն և ատոն անդամ աւելի տգեղ պիտի երեւիմ։

—Տիկին մարբիզուհին կը սիրալի այդպէս մտածելով, պատասխանեց մանկամարդ աղջիկը. իր անձնական յատկութիւններէն զատ ունի իր անուան ազդեցութիւնը և իր տարիքին բարձրութիւնը։

—Այդ ձեր բարձրութիւնը սքանչելի կը գտնեմ, անշուշտ չէք գիտեր որ փողոցի շուներն իսկ կը վախնան ինէ։ Ա՜հ, պըղտիկ, գիտէք որ եթէ հոս մնանք, ծածկելու է ինէ այդ մազերն ու այդ մեծ աչքերը։

—Մազերը շատ ազէկ. բայց աչքերը... Տօքթոր Տէ՛ֆոնթէն ըսած չէր ինծի որ քօղ դնելու եմ հոս։

—Վա՛յ, վա՛յ, աս պզտիկը պատասխաններ ալ ունի.—հանգոյ կը թուիք սակայն ինծի։ Բարեպա՞շտ էք։

—Այո, տիկին, ինչպէս պէտք է ըլլալ։

—Ի՞նչ ըսիք, ինչպէս որ պէտք է ըլլա՞լ։ Ա՞ռ ինչ կը նշանակէ... Արդեօք նորելուկ ազատ գաղափարներով տոգորուած պզտիկ պատճառաբանո՞ղ մըն էք։

—Տիկին, ըսաւ Նօէմի ծանր ձայնով մը, եթէ պատիւ ունենամ ձեր տան մէջ մնալու, կուզեմ պահել իմ ազատախոհութիւնս և իմ ներքին անկախութիւնս։ Ամենուն գաղափարները պիտի յարգեմ. բայց գալով իմ անձնական համոզումներս, կարծեմ թէ իմ խղճիս միայն անպատ եմ։

—Վա՛յ, վա՛յ վա՛յ։ Աղէկ կ'ըսէի, փոքրիկ պատճառաբանող մըն է։ Կը տեսնենք, Հիմակուհիսմա քովս կառնեմ ձեզի։ Այն բարի Տէ՛ֆոնթէնը շատ ազէկ խօսեցաւ ձեր վրայ, ըսաւ թէ շատ գէրախտ եղած էք։ Թէ կեանքը չէ ապականած ձեզի։ Հիմակ ձեր տեսակը պիտի առաջնորդուիք, ընթրիքին ժամը պիտի յայտնուի ձեզ և գիշերը ըսել պիտի տամ թէ պէտք ունի՞մ ձեզ։

Ապագայ պատուակալ օրիորդը հեռացաւ մեղմիւ, այս ընդունելութենէն աւելի տիրած քան վիրաւորուած, մտածելով թէ ստանձնելիք գործը իր կարողութենէն վեր չէ՞ և լաւագոյն չէ՞ անմիջապէս հոս կենալ անկից։

Գալով մարբիզուհիին, չէր ըսեր որ սասակի հրապուրուած էր, և եթէ Նօէմի հեռանալ ուզէր, ամեն բան ընէր զայն վար դնելու համար։ Իր բերտ, ընտանեկան կերպը բնութեանը մէջ կար։ Կը դուդէր իր ծառաները, չնչին բանի համար կը վաներ գանոնք, նորէն կառնէր առանց պատճառի, կը չարչարէր, կը փայփայէր, և երբեմն կապակէր զանոնք։

Ամեն բան ներելի էր իրեն. Էկ-Մորթի մարբիզուհի կ'անուանէր ինքզինքը, կարդացած էր Սէն-Սիմոնը և կրէբի դրուհիին, կեղծ Բուլչան մարբիզին հնանաւոր յուշագրութիւնները զորս ընբռնած էր տառական իմաստով, քանիցս միլիոնատեր էր և ամենէն քամահելի կրթութիւնն էր առած։

Նօէմի ցուրտ կերպարանքէն և անոր խրոխտ երկչոտութենէն նեղուած էր քիչ մը։ Իր բուռն ընտանութեան տակ, խուսափիլն զգացած էր։ Այդ երիտասարդուհին չիմացուցած էր զինքը, համակրանքով խառն սրտնեղութիւն մը զգացած էր անմիջապէս։

Սեղանայարդարն պաշտօն կատարող ծառան կանչելով ըսաւ.

—Նոր անձ մը աւելցաւ իմ ծառայութեանս տակ իբրեւ պատուակալ օրիորդ, հետս կամ իր սենեկին մէջ պիտի ճաշէ. այս գիշերուան համար, իր սենեակը տարէք ճաշը, և ուշադրութիւն ըրէք որ բանի մը պակասութիւն չունենայ։

Նօէմի, դուռը գոցէն ետք, աթոռի մը վրայ ինկաւ և ձեռքերուն մէջ առաւ գլուխը։

Մէկ վայրկենի մէջ բոլոր կեանքը, որուն տառապանքն արդէն երկար էր, աչքին առջեւ պարզուեցաւ։ Տեսաւ իր տրտմագին մանկութիւնը, բոլոր թշուառութիւնն իր երիտասարդութեան, իր աղքատ մայրը, ժլատ Պառիկէն։ Տեսաւ Ռէնին եղեռնագործ առեանն, հանրապետութեան դատախազին ցուրտ և խիստ դէմքը։ Օ՜հ, այն Պ. Բընէլ որ լա Թիթոտիէրը... Ցետոյ. . . ուրիշ դէմք մը, եթէ կարելի է՝ աւելի վշտաբեր. Կասթոն Պուա տը լա Ռիվիէրը։ Դատաւորը գէթ չէր խրատած զինքը, երբէք վստահութիւնը չէր զրկած անոր մէջ, սակայնմամ մեռեցած էր անոր, պարտքն իրէ պահանջած էր այս գոհողութիւնը. սիրոը չէր մղած զինքը։ Կասթոն, ինք, օրուն սիրուն հաւատ ընծայած էր, որուն վրայ իր միտքն ալուր վաճառած, լրագիրները ցուցնելով։ Պ. Բուսաֆէ խոյսն հիւանդանոց վազեց ուր պատրաստուած էր գեանէն հանուած պզտիկ աղջիկը. իր զաւակն էր։

(Շարունակ.)

Դ. ՊՈԼԻՍ, ԱՊՐԻԼ 25,7 ՄԱՅԻՍ, 1895

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ՕՐՈՒՈՒԱՆ ՆՈՐ ԽՆԴԻՐԸ

ՏԱԳՆԱՊՆ ԱՒՍՏՐԻՈՅ ԵՒ ՀՈՒՆԳԱՐԻՈՅ ՄԷՋ

Օրուան խնդիրն են թէ Աւստրիոյ-Հունգարիոյ վարչապետին Գ. Սնոնբի կոմսին և թէ մաճառ վարչապետ պարոն Պանֆիի հրաժարականները։ Այս կրկին հրաժարականք դիրաբ կը վանեն, և խնդիրը լուծման մը յանգելու համար կ'երեւի թէ երկուքէն մին տեղի տալ պիտի հարկադրի։

Երէկ ըսինք թէ այս յանկարծակի տագնապին շարժառիթն են Հունգարիոյ ներքին գործերը։ Մաճառ նախարարութեան եկեղեցական-քաղաքական հինգ ծրագրերը ծանօթ են։ Առնցմէ երեքը քուէարկուած են արդէն, և երկուքն Հունգարիոյ Ծերակոյտին մէջ կը վիճաբանուին դեռ։ Ցայտնի էր թէ Պապը դժգոհ մնացած էր քաղաքային ամուսնութեան ծրագրին Հունգարիոյ մէջ ընդունուելէն։ Ցիրանց Եղեղէգ կայսրն ալ թէպէտ ի վերջոյ վաւերացուց, բայց իր անձնական զգացումն այնպիսի փափուկ ձեւով մը յայտնած էր որ նոյն ծրագիրը ներկայացնող Տքթ. Վէքէրլէ վարչապետ հարկադրեցաւ գործէ քաշուիլ, և յաջորդեց Պ. Պանֆի, որ Տքթ. Վէքէրլէի պէս բողոքական, առնոր պէս համոփա է այն հինգ ծրագրերուն, որոց քուէարկման գործն յառաջ տանիլ պարտ սեպեց։ Պարոն Պանֆի նախարարապետ կարգուելէն ետքը Վիեննա գացած և ամէն դեսպաններուն այցելած ըլլալով, ի մէջ այլոց պապական նուէրակ Այլիարտի դեսպանուհին ալ այցելած էր, որ այս տեսիլ իրին փափաք յայտնած էր Հունգարիա գալու և զանազան պաշտօնական անձնաւորութեանց հետ անձամբ ծանօթանալու, մանաւանդ Հունգարիոյ իշխան - գահերէց - կարդինալ-արքեպիսկոպոսին հետ։ Պարոն Պանֆի հաւանած էր։ Նոյնիսկ եկաւ Փէշթա, բարձրաստիճան եկեղեցականներու և ուրիշներու հետ խօսելու, և քուէարկուած քաղաքային-եկեղեցական ծրագրաց համար Պապին դժգոհութիւնն յայտնելով, քաջալերեց կաթոլիկ կուսակցութիւնն անոնց ջնջման համար ունեցած ազդուագէս աշխատելու։ Իր այս յայտարարութիւնք այնքան դժգոհութիւն պատճառեցին նախարարական կուսակցութեան որ Երեսփ. Ժողովոյ մէջ հարցում եղաւ, և Պարոն Պանֆի ըսաւ թէ պապական նուէրակն իրաւունք չունէր Հունգարիոյ ներքին գործերուն միջամտելու։ Եթէ Պապն ըսելիք մ'ունենար, կը հաղորդէր Հունգարիոյ դահերէց արքեպիսկոպոսին միջոցաւ, ինչպէս հաստատուած է Հունգարիոյ տիրող օրէնքով, թէ Այլիարտի դեսպանուհի իր օրինական արտօնութեան չրջանակէն դուրս եկած է, թէ իր ընթացքին համար դիտողութիւնք պիտի ուղղուին ի Հռոմ, և թէ, վերջապէս, Քալնոքի կոմսն ալ այս մասին համաձայն է Հունգարիոյ նախարարութեան։

Բայց Քալնոքի կոմս այս կրօնական-քաղաքական վիճաբանութեանց մէջ աւելի կայսեր կրօնական զգացումներուն հաղորդ գտնուած էր քան Տքթ. Վէքէրլէի ազատական հայեցքներուն։ Կ'երեւի թէ Քալնոքի կոմս այնպիսի խօսք մը չէ ըսած թէ ինք Այլիարտի դեսպանուհին ընդունելու կը պատրաստուի։ Վիեննայի դիմաւորը կաթոլիկ թերթերը դրեց թէ ամենուին չի կարծիր որ Քալնոքի կոմս համաձայն ըլլայ Պարոն Պանֆիի կծու յայտարարութեան։ Եւ իրօք, մայիս 3ին Քո�-բանոն Բուդէյի մէջ երեւցաւ «ներշնչեալ զեկոյց մը», յայտարարող թէ «Պարոն Պանֆիի յայտարարութիւնը խորին զարմանք պատճառած է ի Վիեննա արտաքին գործոց պաշտօնատան մէջ, թէ շատ մը կէտերու վրայ անճիշդ է, և արտաքին գործոց նախարարին (Քալնոքի կոմսին) հայեցքներուն համաձայն չէ ամենեւին։ Զէ հաստատած թէ ինչպէս Պարոն Պանֆի իրաւունք ունենալ կարծեր է յանուն Քալնոքի կոմսին խօսելու։»—Հերքումն այս կարուկ և խիտ ոճով կը շարունակուէր, և ամէն ոք կ'ապշէր Տեբութեան երկոյժ մասնոյ բարձրագոյն վարիչներուն մէջ այս հրապարակային վէճը տեսնելով։

Ահա այս վիճակին մէջ, Պարոն Պանֆի Վիեննա փութաց կայսեր բացատրութիւն տալու, և կէս-պաշտօնական թերթին լեզուէն գանդատելու։ Քալնոքի կոմսն ալ, Կայսեր տալիք որոշումը փութացնելու համար, յայտներ է թէ պատրաստ է հրաժարիլ։ Առաջին անգամ չէ որ Հունգարիոյ քաղաքական-եկեղեցական վէճին պատճառաւ Թագաւոր - Կայսրը վճռական որոշում մը տալու հարկին մէջ կը գտնուի։ Այս անգամ տեսնենք թէ ո՞ր կողմն հրաժարականը պիտի ընդունի։

ԱՆԳԼԻԱ, ԵՒ ՆԻՔԱՐԱԿՈՒՈՅ

Անգլիոյ կառավարութիւնը դեռ կը քննէ Նիքարակուայի այն առաջարկը թէ Անգլիացիք մեկնին Բորինդոյէ և Վիեննայի, Փէշթայի և Փրակի մէջ շատ մը անգլ. գլխարկ կը ծախուի։

ԿԱՒԿԱՍԻԱ. — Պաքուի Քասբէ անուն ռուսերէն թերթը կը պատմէ այս դէպք.— Ճէպլրայիլ գաւառակին գիւղի մը մէջ բնակեալ այր մը և կին մը գինով և անառակ կեանք մը կը վարէին, ու շատ հեղ կը կռուէին։ Վերջապէս, գիւղապետը զանոնք իր ներկայութեան կանչեց իր դատական իշխանութեամբ զանոնք պատելու։ Գիւղացին անպատշաճ պատասխաններ տուաւ գիւղապետին դիտողութիւններուն ու խրատներուն։ Ասոր վրայ գիւղապետն իր օգնականները կանչեց, մերկացնել տուաւ գիւղացին և իր կինն, առնոց ձեռքերն ետին կապել տուաւ, և այս վիճակի մէջ գիւղին չրջանն ընել տալէն ետքն, հրապարակին մէջ խոշոր գաւազաններով ծեծել տուաւ։

ՍԸՐ ՃՈՆ ԼԸՊՊՈՌԻ ՄԷԿ ԴԻՏՈՂՈՒԹԻՒՆԸ. — Մնունդն արարածին ծանրութեան հաւասարական չէ, կ'ըսէ Սըր Ճոն Լըպպոք, անգլ. ծանօթ գիտնականն, ընկերարանն ու սեղանաւորը։ Գիտեն մեր ընթերցողք թէ այս մարդ շատ ժամանակ և իրենք կուտայ զանազան փոքր և մեծ կենդանեաց ապրելու կերպերն ուսումնասիրելու, և թէ մեծ հաւաքածոյ մ'ունի պէտ. մրջիւններու, որոց վրայ կը գրէ։ Մամուկին ալ սովորոյթներն իրեն բան գործ ընելու համար պարտէզի խոշոր մամուկ մը բռնած էր ժամանակաւ, և լաւ մը կչռեցէն ետքն, սկսած էր քննել անոր ուսելու կերպն և ամենօրեայ սնունդին քանակութիւնն։ Իր քննութեան արդիւնքն այսպէս կ'ամփոփէ։

«Եթէ 160 լիպրա (55—60 օխա) ծանրութեամբ մարդ մը ուտէ նոյն չափով որով մամուկը կ'ուտէ իր ծանրութեան համեմատութեամբ, արդիւնքը սա կ'ըլլայ որ այնպիսի մարդ մը իր նախաճաշին համար կը կարօտի դէր զուարակի մը (հիգին փոքրն), ամբողջութեամբ իրեն համար պատրաստուած. ցերեկի ճաշին համար նոյն մարդուն պէտք է զուարակ մը և հինգ ոչխար. ընթրիքին ալ պատրաստելու է երկու հորթ, ութ ոչխար և չորս խոզ։ Բոլոր այս 21 կենդանիներն օրուան մէջ ուտել բաւ չհամարելով, այն մարդ պառկելէն առաջ ալ պիտի կարօտէր չորս տակառ լեցուն թարմ ձուկ ուտելու, եթէ իւր ծանրութեան համեմատութեամբ մամուկին չափ ուտելու պէտք ունենար։»

ԳՈՐԵԶՈՒՐԻ սպառումը բոլոր աշխարհի մէջ 1893ին՝ գերման վիճակագրի մը խօսքին նայելով, չորս ու կէս միլիառ կալօն էր.— նաւատորմ մը մէջը լողալու չափ հեղուկ։

ՀԵՌԵԼԱՆԻ.—Անցեալ տարի Լոնտոնի փողոցներուն մէջ 6,336 անձինք մէկ մէկ կերպիւ ինքնասպան են։ Անոնց մէկ տասներորդին կրած արկածն հեռելանիի հետեւանք էր։

ԿԱԹ ԽՄԵԼՈՒ ԿԵՐՊԸ.—«Հիւծախտաւոր ուտելեաց Ցանձնաժողովն», որոյ տեղեկագրին վրայ խօսած էինք Ապրէ-Եւթի ուրբաթ աւուր խմբագրականաւ, ցոյց կուտար կաթն անպատճառ եռացնելով խմելու կարեւորութիւնն։ Այս առթիւ, անգլ. բժշկական թերթ մ'ալ, Պրէդրէլ Մէտիքալ Ճըրնէլ, ուրիշ խրատ մը կուտայ։— Ընդհանուր կարծիք մ'է թէ կամն անմարս ըմպելի է, ուստի շատեր սոսայի ջուր խառնելով կը խմեն։ Կարին գիւրաս չմարսուելուն գլխաւոր պատճառն այն է որ ի մի ուսմ կը խմեն զայն։ Եթէ գաւաթ մը կաթ շուտով կուլ տրուի, ստամոքսին մէջը կը կազմէ թանձր մածունի կուտ մը, որոյ մարսուիլն երկար կը տեւէ։ Բայց եթէ բշիկ քշիկ խմուի խառնուելի պէս, եթէ գոնէ երեք վայրկեան տեւէ գաւաթ մը կամի խմելը, ստամոքսն հասնելուն հաւասարապէս կը բաժնուի, մարսողական հիւթն հաւասարապէս կ'ազդէ, ու թող չի տար որ խմուած կաթը բեռ մ'ըլլայ ստամոքսին։

ԵԼԵԿՏՐԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ՆՈՐ ԳՈՐԾԱԾՈՒՄԸ.—Թէլ-Պէրլ կ'ըսէ թէ պանիրի կտոր մը և երկաթական թել մը նորագոյն հնարքն են մուկերն ոչնչացնելու։ Թելին ծայրը կ'անցուցնեն պանիրը. մուկը դիպածին պէս պանիրին, էլեկտրական ցնցում մը կ'ունենայ որ զինք կը մեռցնէ։ Այս հնարք այն առաւելութիւնն ալ ունի որ մուկը տան անմատչելի անկիւններուն մէջ չի սատկիր։

ՀԵՌԱԳԻՐ

ՏԱԳՆԱՊՆ ՑԱՒԻՍՏՐԻՍ.

ՎԻԵՆՆԱ, 5 Մայիս. —Պարոն Պանֆի կէս ժամ խորհրդակցեցաւ Կայսեր հետ։ Իրմէ առաջ կոմս Քալնոքի խորհրդակցած էր Կայսեր հետ։ Աւստրիոյ նախարարապետ Վիեննէյնէրեց իշխան հետ ներկայացաւ Ն. Վեհափառութեան։

— Լրագրիք ըստ մեծի մասին կը փափաքին որ համաձայնութիւն մը գոյանայ Քալնոքի կոմսին և Հունգարիոյ վարչապետ Պարոն Պանֆիի միջեւ։ Բայց ասիկա շատ յուսալի չերեւիր։

ՀՌՈՄ.—Օբրվարօրէ Ռօմանօ, Վատիկանի բերանը, կ'ըսէ թէ Այլիարտի կարդինալին Հունգարիա ուղեւորութեան նըկատմամբ Վիեննայի դահլեղին կողմէ ո՛և է դիտողութիւն ուղղուած չէ ի Վատիկան։

Ա. Ն Գ Լ Ի Ա.

ԼՈՆՏՈՆ.—Արտաքին գործոց նախարար Լորտ Քիմպըրլիի կինը մեռաւ։

ՆԻՒ ԵՈՐՔ.—Քրինդոյէ կը հեռագրուի թէ Նիքարակուա համակիրաց է Անգլիոյ պահանջումներուն։ Հետեւապէս, անգլ. նաւատորմն այսօր պիտի մեկնի Քրինդոյի նաւահանգստէն։

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԼՈՒՐԵՐ

ԱՄՆ. Ս. Պատրիարք Հայրն ինֆլուէնցայէ կը տառապի, սակայն բաւական ապաքինած է և մէկ քանի օրէն պիտի կրնայ Պատրիարքարան երթալ։

Ն. Ամենապատուութիւն երէկ կրցաւ այցելութիւններ ընդունիլ։

Սոյն կաթողիկոսին ընտրութեան գործադիր տեսուչ Գեր. Գրիգորիս արքեպիսկոպոս Յովհաննէսեան, որ մայրաքաղաքէս ճամբայ եղած էր իր պաշտօնատեղին ուղեւորելու համար, հեռագիր մը ուղղելով ի Պատրիարքարան՝ ծանուցած է թէ Ատանա ժամանած է։

Պատրիարքական Գեր. Փոխանորդը կիրակի օրը հելլենական դեսպանատունը գնաց և Եօրկիոս Թագաւորին անուան տօնախմբութեանն առթիւ. յանուն Ամն. Ս. Պատրիարք Հօր, շնորհաւորական այցելութիւն տուաւ Մաւրօկորդատօ իշխանին։

Սամաթիոյ հրկիզելոյ ի նպաստ հանգանակութիւն կատարելու համար Ամն. Ս. Պատրիարք Հօր նախագահութեամբ յանձնաժողով մը կազմուած է որ կը բաղկանայ Վսեմ. Աբիկ Ռոնճեան, Աղն. Յակոբեան Միքայէլ և Մանուկեան Մկրտիչ էֆէնտիներէ։

Պատրիարքարանի կողմէ չրջաբերական մը ուղղուելով մայրաքաղաքիս եկեղեցեաց՝ ծանուցուած է հանգանակութիւններ կատարել ի նպաստ նոյն հրկիզելոյց։

—Ապահովագրական Ֆենիքս ընկերութիւնը միւնոյն նպատակաւ տասը անգլիական ոսկի ղրկած է Սամաթիոյ նպաստամատոյց յանձնաժողովին։

Ցնտեսական Խորհուրդը հետեւեալ որոշումները տուած է իր վերջին նիստին մէջ։

1. Շիլլի գերեզմանատան մեծ դրան և յարակից սենեակներու չինութեան համար ակիզ առաջ որոշուած էր ճարտարապետական գնահատում մը կատարել։ Խորհուրդը իմացած ըլլալով որ առանց այս գործողութեան ապասելու ձեռնարկուած է չինութեան, բացատրութիւն ուզած էր Բերայի խնամակալութենէն։ Խորհուրդը իր վերջին նստին մէջ խնամակալութեան պատասխանագրէն տեղեկացաւ թէ որ և է չինութեան ձեռնարկուած չէ։

2. Եէնիգիւղի եկեղեցւոյն ու վարժարանին նորոգութեան մասին թաղական խորհրդին յայտագիրն ու երեք ճարտարապետներու տեղեկագիրը նկատողութեան առնելով՝ արտօնեց սոյն նորոգութիւնը։ Այս առթիւ նկատելով որ Սրէէնիայի Ս. Կարապետ եկեղեցին անխնամ մնացած է և մատակարար մարմնէ զուկ կը գտնուի, որոշեց առաջարկել Քաղաքական Ժողովին միացնել այդ թաղը Եէնիգիւղի եկեղեցւոյ։

3. Գասըմ-փաշայի ազգային վարժարանին չինութեան յատակագիծը նկատողութեան առնելով, որոշեց Ուսումնական Խորհրդին հաղորդել զայն և անոր կարծիքը առնելէ յետոյ՝ կարեւորը տեղեկագրել Վարչութեան։

4. Գանտիլլի եկեղեցւոյն չինութեան ի նպաստ կատարուած հանգանակութեան մասին Բարսեղ էֆ. Ղազարոսեանի առաջարկութիւնը ուշադրութեան առնելով՝ որոշեց նոր յանձնախումբ մը կազմել այդ հանգանակութեան համար։

Նոյնպէս զրաղեցաւ Իւսկիւտար Ս. կաթոլիկի, Նարը-Գաբուի, Պէյքօզի, Կէտիկ-Փաշայի, Գըզալը կղզոյ և Պէշիկթաշի եկեղեցիներուն վերաբերեալ հաշուական և կալուածական խնդիրներով։

ԱԶԳԱՅԻՆ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Հոգաբարձութիւնս ներկայիս կը փութայ յայտնել թէ, ըստ սովորութեան, յառաջիկայ 1896 տարւոյն հրատարակելի ընդարձակ Օրացոյցին մէջ մասնաւոր ծանուցումներ պիտի ընդունի դիւրամատչելի գնով։

Ուստի կը խնդրուի որ, ամէն անոնք որք կը փափագին հաստատութեանս սիփական Օրացոյցին մէջ ունենալ իրենց ծանուցումները, դիմեն Հոգաբարձութեանս դրասենեակն, ի Մեծ-Նոր-Խան, միջնայարկ թիւ 48—49—50։

* * *

Ներկայիս կը փութանք ծանուցանել թէ՝ Հիւանդանոցի ներքին տնօրէնութեան և դրասենեկի համարակալութեան պաշտօնեներուն յարմար անձերու պէտք կայ, որոց պիտի վճարուի գոհացուցիչ ամսական։

Համարակալը պէտք է ըլլայ պաշտօնական գրութիւններ խմբագրելու քաջավարժ, նաեւ գիտնայ ըստ բաւականին օտարերէն և ֆրանսերէն։

Սոյն երկու պաշտօններու փափաքողք պարտին դիմել նամակաւ Հոգաբարձութեանս դրասենեակը ի Մեծ-Նոր-Խան, միջնայարկ թիւ 48—49—50։

(Հ-ԷՔ-Ը)-ՊԻՒ-Ն)

ԿԻՐԱԿՆՕՐԵԱՑ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

Բերայի կիրակնօրեայ վարժարանին մէջ հայերէն, օսմաներէն և ֆրանսերէն լեզուաց հետեւողներ կ'ընդունուին։

Դիմել, կիրակի օրեր Նարեկեան վարժարան, ի Բերա։

ՑԱԿՈԲ ԲԱԳՐԱՏՈՒՆԻ

298 2—2

ՏԵՂԻ ՀՅՈՒՐԵՐ

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆԸ.—Մէրսինի գաւառին կառավարիչ անուանեցաւ գաղթականաց Չնչեալ յանձնաժողովին Մէջթուպճի Նազըմ պէյ։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ՉԵԿՈՒՑՈՒՄ.—Ապրիլ 23 թուականաւ Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին ուղղեալ հեռագրեր ծանուցած են թէ Պրուսսա, Հալէպի, Էնկիւրիի, Խարբերդի, Տիարպէքիրի, Տրապիզոնի և Սիվասի նահանգաց մէջ ալ, շնորհիւ Վ.Հ. Սուլթանին, կատարեալ անդորրութիւն և ապահովութիւն կը տիրէ։

ԻՐ. ԴՈՒՌՆ.—Հոլանտական և ռումանական դեսպանք երէկ Բ. Դուռն երթալով տեսակցեցան Արտաքին գործոց Վսեմ. Նախարարին և Վսեմ. խորհրդականին հետ։

ԴԱՏԱԿԱՆ նախարարութեան կողմէ վճռակագրութիւն մը պատրաստուած է, որ կը պարունակէ երկուական 1300 տարւոյն օսմ. կառավարութեան բոլոր դատարանաց գործառնութիւնները։ Այդ վճռակագրութեան մէկ օրինակն, որ յատակպէս կազմուած է, մատուցուած է յոտս կայս. գահոյիցս։

Այդ վճռակագրութեան մէկ քանի օրինակներն ալ Բ. Դրան յանձնուած են՝ մեծ տէրութեանց դատական նախարարութիւններուն ղրկուելու համար։

ԷՎԳԱՅԻ նախարար Վսեմ. Զարիպ փաշա հիւանդ ըլլալով մէկ քանի օրէ ի վեր բացակայ կը գտնուի իւր պաշտօնատեղիէն։

ԵԳԻՊՏՈՍԻ Խիվ Բարձ. Ապպաս փաշա անցեալ հինգշաբթի օր յատուկ կառախումբով Գահիրէէն Աղեքսանդրիա գացեր է, ուր պիտի անցնէ ամառուան եղանակը։ Նախարարներն ալ միւնոյն կառախումբին մէջ կը գտնուէին։

Նոյն օրը Գահիրէէն Աղեքսանդրիա գացեր են նաեւ Խիվին մայրը, քոյրն ու իրենց հետեւորդք։

ՕՍՄԱՆԵԱՆ-Սերպիական սահմանագլուխը որոշելու պաշտօն ունեցող յանձնաժողովը առջի օրը Գուրչուլը անուն տեղն ի նիստ գումարուելով խորհրդակցութիւններ կատարեր է։

ՂԱԼԱԹԻՈՑ սակարանի գլխաւոր յանձնակատարներէ մէկ քանին շաբթի օրը Պ. ու Զօկէպի դրասենեակին մէջ ի նիստ գումարուեցան՝ սակարանին մէջ պաշտօնապէս չընդունուած մէկ քանի նոր արժէթղթոց գործառնութիւնները կանոնաւորելու խնդրոյն վրայ խորհրդակցելու համար, որպէս զի այդ արժէթղթերու վրայ կատարուած գործառնութեանց հաշուեյարդարութիւնը տասնըհինգ օրը մէկ անգամ կատարուի։ Պ. Պ. Բոսթիի և Բէքմէզեանի յանձնուեցաւ առ այդ ծրագիր մը պատրաստել, որ նկատողութեան պիտի առնուի ուրիշ նիստի մը մէջ։

ԴԵՍՊԱՆԱԿԱՆ ՄԱՐՄԻՆ.—Անգլիական դեսպանն ու Լէյտի Քըրրի կիրակի իրիկուն սեղան մը տուին, որուն ներկայ գտնուեցան հոլանտական դեսպանն ու կինը, տը Մոռնի գուքսն ու դքսուհին և այլ հրաւիրեալք։

—Կիրակի օրը Ռուսիոյ մայր կայսրուհւոյն և գահաժառանգ մեծ դուքսին անուանց տօնախմբութիւնն ըլլալով, ռուսական դեսպանատան մատրան մէջ գոհաբանական աղօթքներ կարդացուեցան։ Ներկայ էին դեսպանը և դեսպանատան ու հիւպատոսարանի բոլոր պաշտօնեայք։

—Պ. Նելիսոֆ իր կնոջ և որդւոյն հետ երէկ դեսպանատան պահականաւով Մեծ կղզի գնաց, ուր պիտի մնայ մէկ քանի օր։

—Անգլիական դեսպանատան առաջին քարտուղար Պ. Մայբըլ Հէլլպերթ կնոջը հետ շաբաթ օրը Լոնտոն ուղեւորեցաւ՝ ներկայ գտնուելու իւր եղբօրը՝ վախճանեալ Բէմբրօք կոմսի յուղարկաւորութեանը։

—Հելլենական դեսպան Մաւրօկորդատօ իշխանը, յանուն Կ. Պոլսոյ հելլէն գաղթականութեան, հեռագիր մը ուղղելով Եօրկիոս Թագաւորին՝ շնորհաւորած է Ն. Վեհափառութեան անուան տօնախմբութիւնը։

—Երէկ Ռումանիոյ Էլիզապէթ թագուհւոյն ծննդեան տարեդարձն ըլլալով, դեսպանատան մէջ ընդունելութիւնք կատարուեցան։

ԱՖՂԱՆԻՍՏԱՆԻ Էմիրին երկրորդ որդին Նասրուլլահ խան, որ Լոնտոն պիտի երթայ, յետոյ մայրաքաղաքս պիտի գայ՝ Վեհ. Սուլթանին մատուցանելու իր յարգանքները։ Նասրուլլահ խան լաւ անգլիերէն և պարսկերէն կը խօսի։

ԲԺՇԿԱԿԱՆ վարժարանին արտաքին ախտաբանութեան ուսուցիչ կարգուած է վիրահատ գնդապետ Ճէմիլ պէյ, փոխանակ Արիսթիտի փաշայի, որ, հիւանդոտ վիճակին պատճառաւ, յետայսորիկ իբրեւ պատուական ուսուցիչ պիտի պաշտօնավարէ նոյն վարժարանին մէջ։

ԱՐՔԱՆԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՏՈՒՐՔ.— Զեուրնհաս իշխանութիւնը խորհրդակցութիւններ կը կատարէ այն ծրագրոյն վրայ, որով առաջարկուած էր Ֆրանսայի և ուրիշ երկիրներու մէջ եղած արձանագրութեան տուրքի դրութիւնը Թուրքիոյ մէջ ալ իգործ դնել։ Խորհրդակցութիւնք աւարտելու մօտ են։ Արձանագրելի գործառնութեանց մէկ մասը պարտաւորիչ է և միւսն ալ ըստ կամս։

Ֆրանսայի մէջ այդ տուրքը տարեկան 23 միլիոն ֆրանք կարտադրէ։ Այդ հաշուով կը կարծուի թէ Թուրքիոյ մէջ ալ տարեկան 15 միլիոնի մօտ հասոյթ մը ձեռք պիտի բերուի։

ԷՐԷՑԼԻԻ ՀԱՆԳԻՍՈՒԹԻՒՆ.— Ռուսական կառավարութիւնը Սեւ Ծովու եզերքայ մօտ գտնուող ածխահանքերու տուրքը վերցուցած ըլլալով, Ծովային Նախարարութիւնը առաջարկած է Բ. Դրան որ Էրէյլիի հանքերէն հանուած ածուխները զերծ մնան ամէն տուրքէ և միանգամայն այդ հանքածուխներու գործածութիւնը պարտաւորիչ ըլլայ Թուրքիոյ մէջ հաստատուելի գործարանաց համար։ Բ. Դուռը նկատողութեան առած է այդ առաջարկութիւնները։

ԳՈԼԵՐԱՆ Ի Կ. ՊՈԼԻՍ.—Ապրիլ 23ի կիրակի օրուան ժամ 6էն մինչև ապրիլ 24ի երկուշաբթի օրուան ժամ 6, մայրաքաղաքիս մէջ քոլերայէ դէպք ու մահ չէ պատահած։

ՐԻԷԻԻ վարչութիւնն որոշած է յետայսորիկ դուրսէն ոնէ պաշտօնեայ չընդունիլ, որովհետեւ իր ունեցած պաշտօնեից թիւը բաւականէն աւելի է և շատ մը պաշտօնեայներ բացը մնացած են, որը ի հարկին պիտի գործածուին։

ՄԷՐՔԷԻ մէջ երեւան եկած քոլերային առթիւ, արդէն հոն գտնուածներէն զատ, ապահովիչ պաշտօնեայ մ'ալ ղրկուած է։

ՄԻԹՐՈՊԱԶՆՈՒԹԵԱՆ աշխատանոցին տնօրէն և ուսուցիչ Տոքթ. Նիքօլի օգնական կարգուած է Դ. զօրաբանակին բըժիշկներէն դեր-հազարապետ Արիսթիտի էֆէնտի։

ԾԱՂԿԱՒՏ.— Իզմիրի մէջ ծաղկախտ երեւան եկած ըլլալով, Ներքին գործոց Նախարարութիւնն, ըստ տեղեկագրութեան առողջապահական ընդհանուր քննիչ Պոնկօվսքի փաշայի, գրած է Այդընի կուսակալութեան առողջապահական ամէն միջոցներն անթիրի գործադրել, հիւանդութեան ճարակումն արգիլելու համար։

ԵԳԻՊՏԱՑԻ Մուսթաֆա Ֆազըլ փաշայի աղջիկ և կայս. Թիկնապահ ու կայս. ախոռներու տնօրէն Իզզէթ փաշայի կինը Ազիզէ հանըմ անցեալ օր մեռաւ իր ապարանքին մէջ ի Պէյքոզ։

ՄԱՌՍԱՑԻՆ վերատեսչութիւնն որոշած է որ ծովու վրայ նպարավաճառութիւն ընող անձինք տուփար մը ունենան, որուն մէջ մանրամասնօրէն նշանակուած ըլլան վաճառելի ապրանքներու քանակութիւնը, և մաքսային պահապան պաշտօնեայք միշտ քննութիւններ կատարեն անոնց նկատմամբ։

ԳԸՐԳԻԼԻՍԷԻ պատժական դատարանին նախորդ նախագահ Էսմէր Պահիր էֆէնտիի 1400 ղրուշի անպաշտօն վճռակի ամսաթղթակ յատկացուած է։

ԻԶՄԻՐԻ մէջ չինուած սառոյցի գործարանն, որ ժամանակէ մը ի վեր անգործածելի մնացած էր, տեղւոյն վաճառականներէն Պ. Օլվիէի կողմէ 3000 ոսկւոյ գնուած է և մօտոյ նորէն սառոյցի պատրաստութեան պիտի սկսուի։

ԿՐԹԱԿԱՆ նախարարութեան մէջ կազմուած յանձնաժողովն ոսկած է քննել Սուլթանիէի վարժարանին հաշիւները։

ՐԻՇԵՏԻ ՊԷՅ. — Մայրին նախարար Վսեմ. Հասան փաշայի որդին կայս. Թիկնապահ գնդ-հազարապետ Ռիշտի պէյ երէկ Փարիզ ուղեւորեցաւ՝ Ֆրանսայի նաւատորմին մէջ պաշտօնավարելով իր ուսումը կատարելագործելու համար։

ԷՏԻՐՆԷՅԻ ողողելոց համար հազար ոսկիներց նպատակ տոմսեր չրջաբերութեան դնուած է Քաղաքապետութեան պաշտօնատան մէջ կազմուլ արկածելոց նպաստամատոյց յանձնաժողովը։ Այդ տոմսերէն մաս մը պիտի ղրկուի կառավարական բոլոր պաշտօնատանց։

ԱՅՐԻ ՏԻԿԻՆ Ֆրէտրիկ Սմայթ իր զաւակներուն հետ շաբաթ օրը Անգլիա ուղեւորեցաւ։

ՁԱՖԻՐՕՐՈՒԼՕՒ կտակակատարները՝ բարեպաշտակ գործերու համար անոր թողած գումարներէն հազար ոսկի յատկացուցած են Համազգային Անկեանոցին։

ԳՈՂՈՒԹԻՒՆ.— Կիրակի առաւօտ մէկ քանի գողեր, պահապաններու բացակայութենէն օգուտ քաղելով, ի Ճիպալի ծխախոտի Բէժիին դրամարկղը կոտրեցին ու կողոպտեցին։ Կըսուի թէ 400 ոսկւոյ չափ մէճիտիէներ գողցուած են։

Պահապանը Ցակոբ և ընկերը՝ Լեւոն իբրեւ կասկածելի ձերբակալուած են։

ՍԹԷՖՍՆԻ Արշիդքսուհին շաբաթ օրը Իզմիր ժամաներ է իրեն հետեւորդ տասներկու անձերով։

ՀԱՆՐՕԳՈՒՏ չինութեանց նախարարութեան կամուրջներու և խճուղեաց ճիւղին դեր-տնօրէն Դէորգ էֆէնտի Արսլանեան, որ Պրուսա գացած էր քննելու յանձնառու Պ. Գօլտէնպերկի կողմէ շինուած ճամբաներն և տեղեկագիր մը պատրաստելու անոր և նախարարութեան միջև եղած անհամաձայնութեան վրայ, մայրաքաղաք վերադարձաւ։

«ՕՍՄԱՆԻՇԷ ԲՕՍԹ» լրագրոյն գինը քառասուն փարայ բարձրացած է։

ՊՕՆԿՕՎՍԿԻ ՓԱՇԱ, տեղեկագիր մը մատուցանելով Ներքին գործոց նախարարութեան, առաջարկած է առողջապահական քննիչ մը ղրկել ի Սէլանիկ։

ԾԽԱԽՈՏԻ անցեալ տարուան տասներդի տուրքը 103,115 ոսկւոյ հասած է։

ՊՈՒԼԿԱՐԻՈՅ իշխանապետութիւնը օսմ. հանրային պարտուց յանձնած է Արեւելեան Ռումելիի տուրքին ապրիլի ամսավճարը։

ԶԱԼՕԹԻՈՅ Թիւնէլին տնօրէն Պ. Ալպերթի իր կնոջը հետ երէկ իրիկուն Եւրոպա ուղեւորեցաւ՝ արեւելեան ճեպընթաց կառատումով։

ՕՐԻՆԱՑ Պատրիարքական փոխանորդ Տ. Եղբվասիոս Կէորճէֆի (Մանասդը) մետրապոլիտ կարգուած է և անոր պիտի յաջորդէ Պատրիարքարանի ԷպիլեոխոսԹէպ Ալեքիէա լրագրոյն խմբագրապետ Տ. Ղրիգորիոս Քոնոմանթիտիսի։

—Իպսիրի յոյն վաճառականներէն Վաֆիատաքի եղբարք հարիւր ոսկի նուիրած են տեղւոյն յունական Էվանկէլի վարժարանին, քսան ոսկի՝ Այաֆօթինի եկեղեցւոյն ու աղջկանց վարժարանին և հարիւր ոսկի ալ հիւանդանոցին։

ՊԱՃԱՐԱՆՏ.— Այսրնի ու Սարուխանի գաւառաց մէջ պաճարախտ երեւան ելնելով չատ մը արջառներ կորած են։

ՍԽԱԼ ԴԵՂ.— Իպսիրի մէջ գեռատի կին մը հիւանդանալով, բժիշկին տուած դեղագրոյն համաձայն դեղարանէն բերուած դեղը խմելուն՝ սաստիկ ցաւեր զգալով անմիջապէս մեռաւ էր։

ՄՈՒՏԱՆԻԱ-ՊՐՈՒՍԱԻ երկաթուղւոյ գրծին համար Եւրոպայէն նոր վայրաչափ գործիներ բերուած են և փոքր գիծերուն տեղ մեծ գիծեր պիտի գետեղուին։

ՖՈՒԱՏ ՓԱՇԱ, հօրեղբօրորդի Եգիպտոսի Խեդիվին, կիրակի օրը Ազեքսանդրիայէն մայրաքաղաքս եկաւ ընտանեօք։

ՄԷՐՍԻՆԻ մէջ, ուր ժամանակէ մը ի վեր երաշտութիւն կը տիրէր, վերջերս առատ անձրեւներ տեղալով նպաստեր են հունձքերուն։

ՎԱՆԱՑ մէջ ապրիլ 7ին ուրբաթ իրիկունէն մինչեւ հետեւեալ օրը կէս օր ձիւնախառն անձրեւ տեղացեր է. սաստիկ ցուրտ ընելով ջուրերը սառեր են։ Կիրակի և երկուշաբթի օրերն ալ անձրեւեր է։

ԵՐԿՐԱԳՈՐԾԱԿԱՆ Նախարարութիւնը Այսրնի Նահանգը զրկած է Վէրսի աւանն տունկին սերմերը, հոն մշակուելու համար։ Այդ տունկը կը գործածուի կարգ մը վէրքերու և մանաւանդ թոքատապի համար. քիւրաքաշիւր օրան մինչեւ հազար դրուշ կը ծախսի։

ԱՇՏԸՆԻ Հշբլզը անուն սեղը գտնուած Ապտաղը լերան վրայ անցեալ չորեքշաբթի օր ձիւն տեղացեր է։ Տինարի մէջ ու շրջակայքն ալ յորդահոս անձրեւի հետ կազմեր է խոշորութեամբ կարկուտ տեղացեր է։

Պ. ՀՕԼՄԿՈՒՏ, Անգլիական ընդհանուր հիւպատոս Իզմիրի, երկու ամսուան արձակուրդ ստացած ըլլալով անցեալ շաբաթ օր Լոնտոն ուղեւորեր է։

ՊԷՐՈՒԹի մէջ Տաքթ. Ճօրճի Բօսթ էլ Թաղիոյ անուն հանգէս մը պիտի հրատարակէ։

—Պէրութի մէջ շիրմաները գոհացուցիչ վիճակ մը ունին և մեռաքան այս տարի բնական առատ պիտի ըլլայ։

ԲՍԱԿԱՀԱՏ.—Անցեալ օր Տաքթ. Հակէլի կինը Բերան Բօսթա փողոցէն անցնելու պահուն, երկու քահանաներ ձեռքը զբաղուած փոքր պայուսակը յափշտակելով փախան։ Պայուսակին մէջ վեց ոսկիէն աւելի դրամ կար։

ՀՐԵՇ ՄԸ.—Դամասկոսի մէջ կին մը ծննդաբերութեան միջոցին մեռեր է։ Ցետոյ բժիշկները մեռելային փորը ճեղքելով՝ մէկ մարմնոյ վրայ երկու գլուխով, չորս աչքով ու չորս ականջով մեռած հրեշ մը դուրս հաներ են։

ԱՐԿԱԾ.—Երէկ առաւօտ Իսկիւտարի Քարու Ազաճ անուն թաղը տանիք մը հրդեհ ծագեցաւ և դրացիներն իմանալով անմիջապէս մարեցին. գետնայարկի սենեակին առաստաղը բռնկած էր վրայի յարկը գտնուած սենեկին մէջ կրակարանի մը շրջիկէն, և հոն սեւամորթ կին մը այրելով մեռած էր։

— Երէկ վաթսուն տարեկան յոյն մը գինով վիճակի մէջ Ունգարանի կամուրջէն ծովը ինկաւ, սակայն անմիջապէս ազատուեցաւ։

ԲԱՐԻԶԵԱՆ ԹԱՏԵՐԱԽՈՒՄԲԸ Տիկին Լենտէյի թատերախումբը, որ երէկ գիշեր գոգաբ առած էր, այս գիշեր երկարդ և վերջին անգամ պիտի ներկայացնէ

Le 1er mari de France

գլուխգործը զմէտին, որուն առաջին ներկայացումը այնքան ախորժ պատճառեց։

Վաղը գիշեր, չորեքշաբթի

La Papillone

թատերախաղ Սարտուի։

ԱՌԻԵՏՐԱԿԱՆ ՀՐԱՊԱՐԱԿԸ

Վերջացող շաբթուն մէջ դարձեալ առեւտրական գործառնութիւնք իրենց սովորական վիճակը չգտան։

Ցորենի և ալիւրի գիները թեթեւ բարձրացում մը ունեցան։ 1000 քիլէ կարծր ցորեն հասաւ և ծախուեցաւ Ռումելիի ու Էտիրնէի տեսակները օրան 25—26 փարայի։ 10,000 քիլէ կակուղ ցորեն հասնելով ծախուեցաւ 14½էն 17½ դրուշի, ըստ տեսակին։ Կիրքա և ազիմա ցորեն չհասան, որոց գիներն են 15—16 դրուշ քիլէն։

100,000 օխա եգիպտացորեն ծախուեցաւ օրան 24 փարայէն։ 8000 քիլէ կարի վաճառուեցաւ Մէյսինի ու Դանուբի տեսակները օրան 9½ դրուշէն։ Նոյնպէս 80,000 օխա վարսակ՝ 17—17½ փարա օրան։ Հաճար չծախուեցաւ, կարժէ 17—17½ փարա օրան։ Թեփի վրայ ընթացիկ գործեր եղան· գիներն են 13—13½ փարա։

3000 պարկ ալիւր հասնելով ծախուեցաւ ընթացիկ գիներով։

Լուբիան, բակլայ, կտաւատի, կանեփի, խաշխաշի, բամպակի և կորեկի վրայ գործ չեղաւ, գիներն են 100—135 դրուշ հարիւր օրան և 20—20½, 45—46, 46—47, 64—65, 32—33 և 40 փարա օրան։ Հարիւր պարկ Մուտանեսի սիսեռ ծախուեցաւ օրան 35 փարայէն։

Գալով արտածելի ապրանքներուն, 500 հակ Թիֆիկի ծախուեցաւ 16—18½ դրուշէն օրան, ըստ տեսակին։ 16 պարկ գպգի խէժ ծախուեցաւ, որուն 5 պարկը՝ Գայսերի, նամիւռէյ, 16էն և 11ը՝ Նիկսէ, Ճալթ, առաջին տեսակ, 10—11 դրուշէն։ Դեղին ճէհրիի վրայ գործ չեղաւ։

29 սնտուկ ափիոն ծախուեցաւ, որուն 8ը՝ Եօզղատ, 120էն, 15ը՝ Պալըքէսէր, 110էն, 3ը՝ դեղարանայ գործածութեանը յատուկ, 105էն և 3ը՝ Էնկիւրի, ոբֆիա, 62½ դրուշէն օրան։

Ալքոլներէն, 19 տակառ Ուլատօֆքա, 14՝ Քօրտաքօֆքա, 17՝ Քասարսքա և 16՝ Թրէնպայէֆ։ Վաճառում չեղաւ, գիներն են, 43—50 օրան մէկ օսմ ոսկի։

Գաղթականներէն 450 պարկ խահուէ հասնելով ծախուեցաւ իւրաքանչիւր հարիւր օրան 12—13. 50 օսմանեան ոսկւոյ, ըստ տեսակին։ 3000 պարկ Թրէբէնթէի չաքար հասաւ և ծախուեցաւ 89—91 դրուշի, ըստ մարքային։ Ռուսական չաքար ո՛չ հասաւ և ոչ ալ ծախուեցաւ, գիներն են 76 դրուշ։

Ռանկունի բրինձ ո՛չ հասաւ և ոչ ծախուեցաւ, կարժէ 88 դրուշ։ 600 պարկ եգիպտական բրինձ հասնելով ծախուեցաւ 64—80 դրուշի։ 250 պարկ ճարոնական բրինձ, որ հասած էր վերջացող շաբթուն, վաճառուեցաւ 152 դրուշի։

1000 սնտուկ Աբօլյոն մոմ հասաւ, սակայն չվաճառուեցաւ. կարժէ 55 դրուշ սնտուկը։ 500 սնտուկ Ֆուանիէ մոմ հասաւ և ծախուեցաւ իւրաքանչիւր սնտուկը 58½ դրուշի։ Ընթացիկ գործեր քարիւղի վրայ, որուն գիները է սնտուկը 25 դրուշ։

ՏԵՂԱՓՈԽՈՒԹԻՒՆ

ՏՐ. Կ. ՀԻՒՆԳԵԱՐՊԷՅԵՆՏԻ իր բնակարանը փոխադրած է Բերա Պայրամ փողոց, թիւ 29, ուր ըստ առաջնոյն հիւանդներ կ'ընդունի ամեն օր, ժամ 8էն 10 (ըստ Թրքաց)։ 294 6—25

ՍԴԵՓԱՆԻ ԻՇԽԱՆՈՒՀԻՆ

ՑՈՊՊԷԻ ՄԷՋ

Երեքշաբթի առաւօտ, ինչպէս գրած եմ, իշխանուհին մեկնեցաւ Երուսաղէմէն։

Երկաթուղւոյ գծէն տեսնուած գրեթէ բոլոր հաստատութեանց ու հնութեանց վրայ շարունակ կը հետաքրքրուէր ու հարցումներ կընէր։

Ուղեգծին 85 քիլոմեդրին ձախակողմը բարձր դիրքի վրայ Դերմանական ընկերութեան մը կողմանէ 1888ին շինուած մարդասիրական հաստատութիւնը՝ բորոտանոցը, հեռուէն կը դիտեր, յորում երկու սեռէ բորոտներ կը խնամուին սարկաւագուհիներու տնօրէնութեամբ։

Իշխանուհին տեղեկութիւններ կը քաղէր Բաթամունի, Վարդերու հովտին (Ռոսի-էլ-Ուադ), Շարաֆաթի և Մալհայի (հին Մագդալան է) և այլ արաբական գիւղերու մասին. ինչպէս նաեւ ճանապարհին վրայ հանդիպած պատմական տեղերուն ու աւերակներուն նկատմամբ։

Վերջապէս կառախումբը ժամը չորսը անցած (Ք. Թ.) Ցոպպէի կայարանը հասաւ, ուր Իսկէնտէր-Աւատի 4—5 դեղեցիկ լանտոները իշխանուհւոյն և ընկերակցաց համար պատրաստուած էին։

Իշխանուհին՝ դեռ կառքը չի նստած, ճաշելու փափաք յայտնեց։ Ցոպպէի Աւստրիական հիւպատոս Պ. Ճակոբ-Բասքալ խնդրի փութաց պէտք եղած պատրաստութիւններն ընել Իսկէնտէր աղային պանդոկին մէջ։

Մինչ այս մինչ այն, իշխանուհին կառքը նստաւ, ինչպէս իր հետեւորդներ միւս կառքերը, և առաջնորդութեամբ քանի մը ոստիկանաց, ուղղակի Մաքսատունը կամ նաւահանգիստը հասաւ, և մակոյկ նստելով, Թրէէոդէ շոգենաւը ուղղուեցաւ, ուր նախաճաշեց։

Ցետոյ տրամադրուեցաւ շոգենաւէն նորէն դուրս եկնել, և Ցոպպէի մէջ պըտոյտներ կատարել ու գնումներ ընել։

Այս պատճառաւ Պ. Ճակոբ-Բասքալ՝ կանխեց, և շոգենաւէն անմիջապէս դուրս ելաւ, ու կառքերը՝ կամ եւ պատրաստ վիճակի մէջ գնել տուաւ։

Իշխանուհին ալ քիչ յետոյ նաւահանգիստ ելաւ, և պատրաստ կառքերը նստելով, Ցոպպէի շուկային արաբական հրապարակը առաջնորդուեցաւ, ուր պարտիզպանները զանազան տեսակ բերքեր կը վաճառէին, նարինջ, լէմոն, ադամագուզ, շաքարեղէգն, վարուգ, հազար, եւ այլ մրգեղէնք ու բանջարեղէնք։

Այս հրապարակը՝ քաղաքի ամենէն բանուկ միջավայրն ըլլալով, անցուդարձի պատճառաւ ամենազգի ժողովրդոց համախմբումը պակաս չէ ամեն ժամանակ։

Ուստի, դայս դիտելով իշխանուհին՝ հաճոյք զգաց, և իր կառքին մէջէն այս համախմբեալ տեսարանը լուսանկարից։

Այս տեղէն մեկնեցաւ դէպ ի Սարգսխէ ըսուած տեղը ուր գտնուած արաբական ոճով գեղեցիկ պատկերն առաւ։

Այցելեց նաև Ծովեղերքի արեւմտեան կողմը Սարօնիկ կամ Սարօնի կոչուած Գերմանացւոց գաղթավայրը, ուր գեղեցկաշէն տներ, կանոնաւոր ու եւրոպական ոճով շինուած ու երկու կարգ ծառերով զարդարուած արահետներ կան, ուր զբօսավայրեր կը գտնուին պտղատու և ծաղկալից պարտէզներով։

Իշխանուհին ապա գնաց Ցոպպէի այն կողմը, ուր անուանի ջաղացք մը և լայնատարբ աւազաններ կան, որոց ամենուն ալ արեւանկարներն առնուեցան։

Իշխանուհին՝ երեկոյեան մօտ, գրեթէ ժամը 10ին, Պ. Ճակոբ-Բասքալի առաջնորդութեամբ խանութները մտաւ՝ գնումներ ընելու և նայեցաւ ու քննեց կարգ մը նրբակերտ էֆէնտիներ, զոր չարունակ կը պարզէին ու ցոյց կուտային խանութպանները։

Իշխանուհին 6—7 ոսկիի չափ փոքրիկ առեւտուր մը ընելով, մեկնեցաւ, և առաջնորդուեցաւ բազմակոս հին փողոցներէն, ուր ապրանաց պարկերու կոյտեր դիզուած լինելով՝ մեծ դժուարութեամբ անոնց վրայէն ոտոտտելով անցաւ և գնաց նաւահանգիստ։

Իշխանուհին մակոյկ նստելէ առաջ նաւահանգստի քարակերտ սանդուղներուն վրայ—ուր կանգնած էին Երուսաղեմայ և Ցոպպէի աւտրիական հիւպատոսները—խիստ ազնուութեամբ իր ձեռքը կարկառեց Պ. Ճակոբ—Բասքալին, եւ շնորհակալութիւն յայտնեց՝ ցոյց տրուած հիւրընկալութեանը համար, և տնօրինեց որ՝ մինչեւ չոգենաւ յուղարկ գալու ճանապարհին չի սասնձնէ։

Պ. Ճակոբ-Բասքալ զգածուելով, խանդաղատագին երախտագիտութիւն արտայայտեց, և իշխանուհւոյն աջն համբուրեց։

Չի մոռնանք յայտնել թէ, այս պահուս նոյն տեղը կը գտնուէր նաեւ Ցոպպէի Գայմագամ Ալի պէյ, որ հրաժեշտի առթիւ պարտ ու պատշաճ յարգանքները մատոյց իշխանուհւոյն, որ շնորհակալութիւն յայտնելով տեղական իշխանութեան կողմէ իրեն եղած ընդունելութեան ու պատիւներուն համար, մեկնեցաւ զուարթ տպաւորութեան մը ներքեւ։

Ա. Ճ. Ա.ՃԵԱՆԱՑԵԱՆ

ԱՐՄՏԱՆ

Շատ քիչ անգամ եղած է որ Արմտանցիներուն համար ալ բան մը ըսուի հայ լրագրաց մէջ. չմոռնար արդեօք երկու խօսք ըսել այդ հայաշատ գիւղին համար։

Արմտան 400 տնուոր գիւղ մ'է, որուն 350ը հայ են (Լուսաւորչական). ունի եկեղեցի մը, երեք քահանայով, և դպրոց մը, մէկ պատուելիով։ Գիւղը իր արտաքին երեւոյթով և անուսով հրապուրիչ է, ժողովուրդը հարուստ չէ, բայց աղքատն ալ չատ քիչ է. մինչեւ հաշուով ամբողջ գիւղացին բարեկեցիկ կրնայ համարուիլ. հնաւանդ սովորութեամբ՝ ամենքն ալ կը պանդխտեն Պոլիս։ Ինչպէս ըսի, դպրոց մը ունին որ ձմեռ ատեն երկու հարիւրէ աւելի աշակերտ կունենայ. և մէկ պատուելի մը ունին, որուն կը վճարեն տարեկան տասը ոսկի։ Վերջերս կը գրեն թէ. «Պատուելին նոր պաշտօն մ'ալ ձեռք ձգելով, շաբաթը միայն երեք օր դպրոց կը գտնուի. մնացեալ երեք օրերը դպրոցը կամ գոց է և կամ աշակերտները իրենք են իրենց վարժապետը։»

Ո՞վ է յանցաւորը որ երկու հարիւր աշակերտաց վարժապետ մը, դեռ ուրիշ պաշտօնի ալ հասնելու պարապ ժամանակ կունենայ եղեր։ Արմտանցին իրը հոդագործ ժողովուրդ, կարծեմ քաջ գիտէ թէ նոյն իսկ ձի մը պահելու համար ամեանան 100 դրուշը չբաւեր. և միթէ վարժապետ մը ձիու մը չա՞փ պէտքեր ունի. հարկաւ վարժապետը երբ կը տեսնայ որ իր վարժապետութիւնը իրեն հացը ճարել չիտար, բնական է որ աւելի բան մ'ալ ձեռք գարնէ որպէսզի ապրի թէ՛ ինքը և թէ դաւակները։

Գիտեմ, հիմակ Արմտանցին պիտի ըսէ թէ՝ մենք Պատուելիին որչափ որ ալ տանք, դարձեալ ասկէց աւելի բան չպիտի սարքեցնէ։ Հարկաւ, ինչ որ ցանես՝ այն կը քաղես։ Եթէ կուզէք աւելի բան սորվիլ, աւելին տուէք. ձեր մէկ հարիւրը՝ հինգ վեց ըրէք. նոր դասատու ալ առէք. դժուա՞ր է այս ամենը երեք հարիւր յիսուն տուն ունեցող գիւղի մը համար։ Արդէն դպրոցը բաւական եկամուտներ ալ ունի։ Եթէ օրինակ կուզէ Արմտանցին, թո՛ղ իր բոլորտիքը նայի. ինչ որ կ'ընեն դրացիները՝ թող ինքն ալ նոյնն ընէ. ամեն տեղ դպրոց, ուսմունք կը պօռան։

Տարիներէ ի վեր է որ Արմտանցին քանիցս փորձ փորձած է եկեղեցւոյ հաչիւը առնել երեսնամեայ մեթեվելլի աւագերէցէն, քանի անգամ որ այս հարցը մէջ տեղ եկած է, անմիջապէս դժուարութիւններ յարուցուած են ու միշտ հաչիւը մնացած է անիմանալի։ Հիմակ որ վիճակին առաջնորդը հոս կը գտնուի, քանի մը արմտանցի բանիւռն երիտասարդներ կուգեն միանալով ամբողջ գիւղացիին հետ, առաջնորդ Հայր Սուրբը հրաւիրել Պատրիարքարան և բացատրութիւն պահանջել թէ, ինչո՞ւ քանիցս իրեն զիմում եղած է եկեղեցւոյ հաչիւը առնելու համար, և ինքը անկարող եղած է այս փափաքին դոհացում տալու։

Սոյն խորհուրդը միջին դասակարգի պատկանող քանի մը երիտասարդներ դարձնելէ յետոյ, կուզեն ջոջերուն կարծիքն ալ առնել, որոնց պատասխանը սա կ'ըլլայ թէ, «հիմակ տէրտերը լսէ թէ մենք իրեն ետեւէն սասնկ խաղ կը խաղանք խաթրը կը մնայ». աղքատ երիտասարդներն ալ մինակնին մնալով, կնտիպուին մտածել թէ· «հապա մենք ալ որ գործին մէջ մտանք ու գլուխ չը կրցինք հանել, վերջը տէր-տէրին ձեռքէն ինչպէս պիտի խալըսինք». խոհեմութիւն կը սեպեն լռել։

Բսինք թէ երեք քհն. ունին Արմտանցիք. սասնցմէ երկուքը այսօր գիւղին մէջ ամենէն հարուստները կը սեպուին իրենց ծուխերուն չնորհիւ։

Իսկ միւսը՝ նախկին հացագործ մը՝ որ վերջին տարիներս 150 ոսկւոյ չափ պարտական խնալով, գիւղին երեւելիները բռնեցին տէրտէր չձեռնցին որպէս զի կարենան իրենց պահանջը դանձել։

Երկար պիտի ըլլայ պատմել մեր քահանայից բռնած ընթացքը մէկ մէկու դէմ, մանաւանդ ասոնցմէ մին այնչափ անուանելի գործած է այլ հէս, որ վերջին օրերս լուր մը կար թէ տեղեկագիր մը պիտի ղրկուի Պատրիարքարան, որպէս զի յորդորական մը գրկին այդ բարեխրատ քահանայից՝ մէկ մէկու հետ հաշտ երթալու եւ ժողովրդին հետ սիրով ապրելու համար։

Արմտանցի մը

Վանպրան

ՂԱԼԱԹԻԱ, Ապրիլ 25/7 մայիս 1895

Անուանին. եւ Վճարելու	Թուական	Անուանը Արժեթղթոց	Ընթացիկ Գիներ	
100		Թաս.ՄէրիA	63	—
100		» » B 1%	64	20
100	1831	» » C	31	10
100		» » D (գոցուած	28	27
400		(բացուած	28	28
100		(գոցուած	152	25
Փր. 500	1870	Ռում.եկմ. (բացուած	152	37½
Անվ. Վճր.				
20 10	1890	Օսմանիէ 4%	102	—
22 11	1869	Բրէտի ժէն. 0%,	11	24
10 5	1872	Սօս. 0%. որ Ն. է Վ.	6	23
140 140	1878	Լաւրիոնի	51	—
500 300	1889	Անատոլի (Բժմ. 5%	605	—
500 500		Երկանուղիր (Պրմ. 5%	312	—
20 8	1882	Թրամուէյ (Բժմ.	11	75
500 500		(Պրմ.	507	—
500 200	1883	Օսմ. Ռէմի	21	39
1.40 1.40	1892	Օսմ. Միկրաբէթ 5%	3	33
11 5½	1893	Օսմ. Ապահովութ. Ընկ.	8	75
500 500	1882	Զէր Ընկ.Տէրբոս	465	—

ՍԻՊԻԼԻՆՁ (Բրիմ) ԻՌ ՎԱՃԱՌ	Ս. Ռ.	Դր.
8 օրուան համար 1000 հատ	2	75
1 ամսուան համար	7	—
1 օրուան համար	1	15
Դրլոր	—	56
Կանեփի (Հէվալէսիզ)	—	60

ՍԻՊԻԼԻՆՁ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՆ ՎՐԱՅ		
8 օրուան համար 25 հատ Ֆր.	4	—
1 ամսուան »	6	—
ԸՆԴԱՑԻՔ ԴՐԱՄՈՅ		
Անվ. ոսկի Ս. Ռ. 100 դրշ.էն	110	33
20 Ֆրանկնոց	88	15
20 Մաքրնոց (Գերմանական ոսկի)	107	20
Քրիսիկ	51	15
Ռուպլ Ոգեսդրամ	8	38
Մէճիտիէ	108	06
Մանր արծաթ	103	—
Մէջիտիէ	97	—
Տպաս Ղալաթիոյ Սալարանի	6	—

ԸՆԹԱՑԻՔ ՓՈՓԱՆԱԳՐՈՒԹ		
Լոնտոն 3 ամիս Դրշ.	111	½
Փարիզ » Ֆր.	22	65
Վիեննա 8 օրուան Ֆիորինը	10	90
Պերլին չէք Մարք.	18	25

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆԷ

ՓԱՐԻԶ 7 Մայիս		
Քոնսոլիտ Ռուս. B կնիկ. Ֆր.	—	—
» » C »	—	—
D (Բացուած »	—	—
(Գոցուած »	26	10
Ռումելիի երկանուղի »	152	12
Բրիսրկի »	486	25
Մարսայլիոյ Պարտատոմսեր »	511	25
Սամանիէ »	472	50
Ռէֆիի Բաժնեթուղթ »	497	50
Պանք Օթոման (անուանկն.) »	730	62
Ռանթ Ֆրանսական 3% »	102	55
» » 4½% »	107	97
» Իսպանական »	88	90
Քրէտի Լիոնէ »	815	—
Քրէտի Ֆոնսիէ »	—	—
Քոնդու

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՆՈՐԹՀՐԸՆ ԷՇՈՒՐԸՆԴԱ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 4,293,630
ՀԱՍՈՑԹ 1893 ՏԱՐԻՈՑ 1,076,015

ՆՈՐԹՀՐԸՆ ՊՐԻԹԻՇ ԵՒ ՄԷՐՔԸՆԹԱՑԼ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 11,054 687
ՀԱՍՈՑԹ 1893 ՏԱՐԻՈՑ 2,789,437

Ընկերութիւնքս Պոլսոյ մէջ ունեցած Միացեալ Գործակալութեան միջոցաւ հրդեհի դէմ ամէն կարգի վտանգաւոր ապահովագրութիւններ ի գործ կը դնեն չափաւոր գնով, և իրենց ցոյց տուած դրամական բարեխաւորութեամբ մեծ գումարներ ապահովագրողաց կրնան վստահաբար զիրենք ներկայացնել. նաև իրը ապացոյց իրենց հաստատութեան, միայն հրդեհի ճիւղին համար մինչեւ ցարդ տուած վնասներ 20,000,000 Անգլիական Ոսկիս կ'անցնի։

ԾՈՎԱՑԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՐԻԹԱՑՄ

ԴՐԱՄԱԳԼԻՒՂ Անգլ. Ոսկի, 500,000 — ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ Անգլ. Ոսկի 110,000

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ ջրգենաւուց և առագաստանաւուց մէջի ապրանքներն և դրամածրարներն խիստ օգտակար պայմանաւ։ Գնոց և այլոց վրայ տեղեկութիւն առնուլ ուզողք կը հրաւիրուին դիմել Ղալաթիա Մէհմէտ Ալի փաշա խան դետնայարկ թիւ 22 և 22 կ. սենեակներն, առ ԳԱՌՆԻԿ Յ. ՍԵՐՈԲԵԱՆ Գործակալ կ. Պոլսոյ վերոյիշեալ երեք Ընկերու։

Լ. ՆԻՒ-ԵՈՐՔ

ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿ.

ԵՐԿՆԱՅԻՆՈՒԹԵԱՆ ՊԱՏՐԱՍՏ ԳՈՒՄԱՐ

774,000,000 ՖՐԱՆՔ

Ցնդբնուրէն յԵրբոյ

Փարիզ, 16, Պուլվար տէ դ'Իթալիէն. 1,3, իր Լը Բէլթիէ փողոցի սեփական շէնքին մէջ 1845ին հիմնուելէն է վեր

Ապահովագրեալներու վճարուած	955,000000
1893է պրեղեր	
Ապահովագրեալներու վճարուած	78,000000
Հասոյթ	175,000000
Նոր ապահովագրութիւնք 1 Մէջ	160,000000
1894 յունուար 1	
Աւանդք և անշարժ կալ, յԵրբոյա	30,000000
Ցաւելեալ դրամագլուխ	88,000000
Արդի ապահովագրութիւնք 1 Մէջ	37,000000

Ցնդբերէն ապահովէր

Շահաբաժիններու բաշխմամբ և ապահովագիրներու վիրաւորեալներու ի դէպ մահու։ Պայմանագրութեան նոր եղանակ

Ընկերութեան կողմանէ ԱՆՄԵՐԺԵԼԻ՝ սկսեալ Առաջին տարւոյն լրանալուն պէս։ ԱՌԱՆՑ ՎԵՐԱՊԱՀՈՒՄԻ ի մասին բնակութեան և ուղեւորութեան։

Հինգ տարի ետքը ԻՐԱՒՈՒՆՔ տալով ընկերութենէն փոխառութիւններու որոց գումարքը նշանակուած է ապահովագրին մէջ։ Աւելի ընդարձակ տեղեկութիւններու համար դիմել առ Ցնդբերէն՝ յԹուրքիա։

188 Ա. ՍԷՖԷԼՅԷՐ

Վայվոտա փողոց, Վիթալիս խան, Ղալաթիա

ԵՐԿԱԹԱԽԱՌՆ ՔԻՆԷՔԻՆԱՅԻ

ԳԻՆԻ ԵՒ ՕՇԱՐԱԿ

ԿՈՒՄՈ ԵՒ ԸՆԿ. ԴԵՂԱՑՈՒՐԾԻ Ի ՓԱՐԻԶ

QUINQUINA FERRUGINEUX

Այս երկու դեղերուն վիրաւորողիչ և զօրացուցիչ յատկութիւնները յանձնարարելի են անարիւնութեան, դաշտանի անկանոնութեանց, ստամոքսի գելումներու, աւշականութեան և արեան տկարութեան դէմ։ Կոմիօ և Ընկ. երկաթախառն Քինքինայի Գինին և ՕՇԱՐԱԿԸ շուտով կը բազմացնէ տկար տղաքը, ուժգոյն և անարիւն աղջիկները։ Օշարակը փոքր տղաքներու համար կը գործածուի. քինքինայի կեղեւովը կը պատրաստուի որ կը ծառայէ հաշակաւոր Բելղիէ քինինի պատրաստութեանը։

Փարիզ, 8, Վիվիէն փողոց և ամէն դեղարանք։

COMP. RUSSE DE NAVIGATION A VAPEUR ST P. COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Նաւթաւան երթեւեկութիւնք

Բշ. 24,6 Օսէտայի սուրհանդակ, ժամ 2ին յետ միջօրէի։

Հ. 25,7 Ակէ-ամանդրոյ ուղղակի սուրհանդակ ժամ 5ին յետ միջօրէի, Գիրէնոնի ճամբով

Դ. 26,8 Սեվաստոպոլի սուրհանդակ, առաւօտեան ժամ 10ին։

Դ. 26,8 Սուրհանդակ դէպի Քոբը-Ասխոյ նաւահանգիստները մինչեւ Պաթում, առաւօտեան ժամ 11ին։

Եշ. 27,9 Օսէտայի սուրհանդակ, ժամը 2ին յետ միջօրէի։

Ուլ 28,10 Գերասանդրոյ Սորհանդակ, հանդիպելով Սուրիոյ նաւահանգիստները երկու շաբաթը անգամ մը ժամը 4ին։

ԱԶԴ.— Ապրիլ 25/7, երեքշաբթի օրը 9. Պոլսէն դէպի Սուրիոյ նաւահանգիստները մեկնող գուլուոր Զմիւռնիոյ մէջ պիտի հանդիպին Թրիեստի, Պէյրութի, Եաֆա եւ Բոր-Սայիտ գաստ շոգենաւին 263

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ և ՄԱՐՍԷՅԵԱՆ

Ն. ԲԱՔԻ ԵՒ ԸՆԿ

Մարսիլիայէ և Պարսկաստան ամէն օր կանոնաւոր ուղեւորներ

Լա Կոլ շոգենաւը ուղղակի Մարսիլիա պիտի ուղեւորի Մայիս 7ին (Ը. Ե.)։

Բարիզ-Լիոն-Մարսիլիոյ երկաթուղեաց ուղեւորութիւնն ի միասին առնլով,

Ա. կարգ 245 ֆրանք
Բ. » 175 »

Ո—ղղէն և արագ ուղեւորութիւն

Նաւուղղէքի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմեալ գործակատար
ԹԻՄՈԹԷ ԲԸՊՈՒԼ
1054 Մովհանէ փողոց Թ. 108

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ և ՄԱՐՍԷՅԵԱՆ

Ն. ԲԱՔԻ ԵՒ ԸՆԿ

Մարսիլիայէ և Պարսկաստան ամէն օր կանոնաւոր ուղեւորներ

Լա Կոլ շոգենաւը ուղղակի Մարսիլիա պիտի ուղեւորի Մայիս 7ին (Ը. Ե.)։

Բարիզ-Լիոն-Մարսիլիոյ երկաթուղեաց ուղեւորութիւնն ի միասին առնլով,

Ա. կարգ 245 ֆրանք
Բ. » 175 »

Ո—ղղէն և արագ ուղեւորութիւն

Նաւուղղէքի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմեալ գործակատար
ԹԻՄՈԹԷ ԲԸՊՈՒԼ
1054 Մովհանէ փողոց Թ. 108

ՍԱՆԴԱԼ ՄԻՏԻ

ՄԻԱԿ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹԻՒՆ ՄԻԶՈՑԻ ՀՌՉԱԿԱՒՈՐ ՍԱՆԴԱԼՈՎ

SANTAL MIDY

ՍԱՆԴԱԼ ՄԻՏԻ

Անվնաս կը ջնչէ հոբանէն, վեներոյ, նեբրոյոնները։ 48 ժամուան մէջ կը բուժէ հոսումները. յոյժ ազդեցիկ է միզանցքի հիւանդութեանց մէջ, միզանց քարոյրքարման, արիւնամիզութեան, առանց միջոցաւ պատճառելու զոր առաջ կը բերեն անգուտ և ուրիշ դեղերու հետ խառն սանդալները։

Ամէն քաջսիլ ՄԻՏԻ անունը կը կրէ։

Ամէն դեղարաններ

Ժ. ՖՈԼՔՄԱՆ

14, ԲԱՍՏԺ ՕՌԻԱՆԴԱԼ (Բերա, Մեծ-Փողոց) 14
ԵՒ ԲԵՐԱ, ՄԵԾ-ՓՈՂՈՑ, ԹԻՒ 174

ԳՈՐԾԱՒԱՆ Ի ԳՈՒՐՈՒ-ՉԷՇՄԷ, ՎՈՍՓՈՐ

ՇՈԳԵՆԱՐԺ ՆՈՐ ՆԵՐԿԱՅՈՒՆ

ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹԻՒՆ, ԿԵՂՑԱՅՆՈՒԹԻՒՆ, ՄԱՔՐՈՒԹԻՒՆ ԶՈՐ ՔԻՄԻԱԿԱՆ միջոցներով

Արդուզարդ կիներու եւ տղոց, էրիկմարդու հագուստներ

Զինուորական համազգեստ, եկեղեցական զարդք եւ հանդերձանք

Կահերու կերպասք զարդ եւ ամէն տեսակ զարդարանքի նիւթեր

293 Ամբողջ կտորներու ներկում։ 3—13

ԿՈՍՏԻԿԵԱՆ ԵՂԲԱՐՔ

ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԴԱՇՆԱԿՆԵՐՈՒ ԵՒ ԵՐԳԵՀՈՆՆԵՐՈՒ

ՊՈՒՏԱՆԻ ԴԱՐԱՆՈՒ, ՈՒՌԹԻՆ, ԽԱՆ, ԹԻՒ 7, ԹԱՊԱՐՊՈՒ.

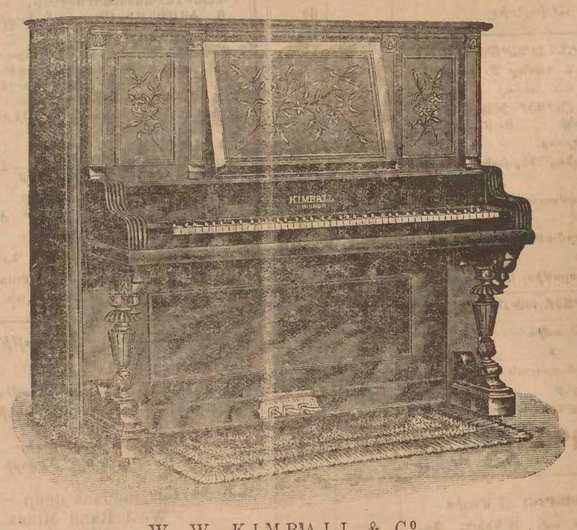

W. W. KIMBALL & C°

ՇԻԴԱԿՈՅԻ ՀՌՉԱԿԱՒՈՐՅԳՈՐԾԱՐԱՆԻՆ

ԳՈԼԴՄԱՊԻԱՆՆ «ՏԻՆՉԵՐԱԿԱՆ ՑՈՒՑԱՀԱՆԴԷՍԷՆ»

ԱՄԵՆԱԲԱՐՁՐ ՎԱՐՁԱՏՐՈՒԹԻՒՆԸ ՍՏԱՑԱԾ

ՁԱՅՆ.— ՔԱՂՑՐ ԵՒ ՆԵՐԳԵՂԵՑԱԿ
ՇԻՆՈՒԱԾՔԻ.— ՀՈՒՍ ԵՒ ՁՕՐԱՒՈՐ

Ամերիկեան ապրանաց զերազանցութիւնն աշխարհաճանաչ է արդէն. միայն թէ գներուն համեմատաբար բարձրութեան պատճառաւ դիւրամատչելի չեն համարուած այս երկրին մէջ։ Կոստիկեան եղբարք պատրաստ ունին ծանուցանել Արդի հասարակութեան թէ մասնաւոր համաձայնութեան մ'ներած են այս զործարանին հետ, Պօլսոյ, Եգիպտոսի, Պուլկարիոյ եւ բոլոր Արեւելքի մէջ այս ընտիր զործիները ծանօթացնելու համար, որով կարող են նոյն իսկ յԱմերիկա ծախուած գներէն շատ աւելի աժան վաճառել զանոնք։

Արդդ յանձնարարդ, փոխանակ Թուրայի մեծածախս խանութները դիմելու, երբ մեր վաճառատունն այցելել հաճին, փորձով պիտի տեսնեն թէ հասարակ դաշնակի մը գնէն քիչ մը աւելի վճարելով, պիտի կարենան ունենալ այս պատուական դաշնակներէն եւ երգեհոններէն։

ԿԸ ԳՏՆՈՒԻՆ ՆԱԵՒ ԾԱԼՈՒՈՂ ՄԱՀՃԱԿԱՒԱՆԵՐ

ԲՈՅՈՐՈՎԻՆ ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԳԻՒՏ

Դոցուած վիճակի մէջ հայելաւոր սրանչելի դարանի մը ծեւն ունենալով, բացուած ատեն իւր ամէն պէտքերովը կատարեալ եւ հանգստաւէտ անկողին մը կը ներկայացնէ։

ՏՐՔ. Ս. ԹԱԶԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ

ԱՆԿԼՕ-ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԱՏԱՄՆԱՐՈՒԹԻՒՆ

Հաստատեալ 1852 — Հաստատեալ 1852

ԹԻՒ 396 ՄԵԾ ՓՈՂՈՑ, ԲԵՐԱ

Մասնագէտ առանց քավչուէ լինոտ արհեստական տկամներ պատրաստելու, մէկ անգամէն ամենատարբերակ ցաւած ակռաները, ոսկի ատամանդ և մետաղով լեցնելու, ինչպէս նաեւ կը դարմանեն բերանի և ակռայի ամէն կերպ ախտերն և կը քաշեն առանց ցաւ զգացնելու։ (Բացի կիրակիէ) ամէն օր առաւօտէն մինչեւ կէս օր։ 38

ՎԻԱԼԻ ԳԻՆԻ

ԿԱՐԴԱՒՈՐԻՉ ՉՕՐԱՑՈՒՑԻՉ ՎԵՐԱՆՈՐԴԻՉ

ԲԻՆԱՅՈՎ ՄՍԻ ՀԻԹ ՖՈՍՖԱՏ ՏԸ ՇՕ

Ամենաշատ կարդուրին զոր պարտին գործածել Ապա, թեղեր, Ներիր, Կանայք, տկարակազմ Տղայներն և ամէն փափուկ անձինք։

Բարկացիալ Մկանանց և Զբաղային ու Ոգեղային դրութեանց կազմութեան և զարգացման յոյժ անհրաժեշտ նիւթերով։

Վիալի Գինին ամենն ազդու գեղեցիկ միաւորութիւնն է, ոգեղէմ Արեան տկարութեան, դեղնութեան, Թոշակաթի, Ստամոքսի ամէն ցաւերու, փորկռութեան, Հիւծման, երկար ապաքինմանց, եւն. ի մի բան, թուլութեան, Վատութեան, Ցղային ուժգնութեան ամէն վնասներուն որոց շատեր չարաշրջիւն կերպիւ ենթակայ են մեր օրերս։

Լիոն—Գեղարան Ժ. Վիալ, Վիքթոր Հիւկօ փողոց, 14—Լիոն 1057

Գործակալ և միակ աւանդապահ ի Կ. Պոլիս Պիէռ Բանիկա Գալաթիա, Մահմանէ, Թ. 86. փոքրաքանակ կը վաճառուի ամէն դեղարաններու մէջ և դեղավաճառներու քով։

Արտօնատէր Ա. ՏԱՄԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՒ

ՄԻՏԻ — ՄԻՏԻ

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

Ա. ՄԱՅԷՐ ԵՒ ԸՆԿ.

Ի ԲԵՐԱ, ԹԻՒՆԷԼԻ ՀՐԱՊԱՐԱԿ, Ի ՊՈԼԻՍ, ԿԱՄՈՒՐՋԻ ՀՐԱՊԱՐԱԿ

ՕՐՈՇ ԳԻՆ — ԴԵՒԷ ՇՈՍՍ

Վերջնական հաշուեյարդարութիւն՝ ԿԱՆԱՆՑ ՀԱԳՈՒՍՏԻ ԵՒ ՆԻՒԹԵՐՈՒ ՋՆՋՄԱՆ ՊԱՏՃԱՌԱՒ, 50%—60% զեղչով։

Մեծ վաճառահանութիւն էրիկ մարդոց, տղոց և մանչերու հանդերձեղինաց, մեծապէս զեղչուած գիներով, ամէն մտցուած արհամարհել վ

ՕՐՈՇ ԳԻՆ

ՄԱՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվրբոլ, Պորտսայ, ՄէջԷրլանդ
Ի Սմիրնա, Մարմարայ, Գալիպոլի

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Լամսէս	3000	Թիպա	2500
Անպիս	3000	Նէրթիս	2400
Թիլպէր	3000	Ուսարիա	2250
Քեանորուս	3000	Բէրա	2250
Ֆարոս	3000	Մֆինրա	2000
Սամանդ	3000	Կասրին	1500
Մարիսիս	2500	Կիւլէն	1500

Դիմել առ Ժ. Վ. ՎԻԹՕՎ և ԸՆԿ. Ուէթալ խան

ԱՆԱՏՕԼՈՒԻ ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ

Երթեւեկութիւն կառախումբերու

18 95 Ապրիլ 13 (Հ. Տ.) հինգշաբթիէն սկսեալ

ՀԱՅՏԱՐ ԲԱՇԱ ԷՍԿԻ-ՇԷՀՐԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ

ԿԱՅԱՐԱՆ		Կառախումբ Թ.34 Խառն Առտու	Թ. 6 Ճամբ. Առտու	Թ. 8 Ճամբ. Առտու	Թ.10 Ճամբ. Առտու	Թ.12 Ճամբ. Առտու	Թ. 14 Ճամբ. Առտու	Թ.16 Ճամբ. Առտու	Թ.18 Ճամբ. Իրկն.	Թ.36 Խառն Իրկն.	Թ.20 Ճամբ. Իրկն.	Թ.22 Ճամբ. Իրկն.	Թ.24 Ճամբ. Իրկն.	Թ.26 Ճամբ. Իրկն.
		ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.
Քարաքէօյ Կամուրջ	մկնմ.	10 55	11 45	1 5	2 15	3 25	20	5 55	6 45	7 30	8 50	9 40	10 30	11 35
Հայտար Փաշա	ժմնմ.	11 20	12 10	1 30	2 40	3 50	45	6 20	10	7 55	9 15	10 5	10 55	12
	մկնմ.	11 45	12 16	1 41	2 48	4 —	4 51	6 28	7 21	8 10	9 20	10 11	11 5	12 8
Բրզոլ-Թօփրաք		— —	12 23	1 48	2 55	4 7	4 58	6 35	7 28	8 19	9 27	— —	11 13	12 15
Ֆէնէր-Եօլու	»	— —	12 27	1 52	3 1	4 11	5 2	6 39	7 32	8 24	9 31	— —	11 18	12 19
Կէօղ-Թէփէ	»	— —	12 32	1 57	3 6	4 16	5 7	6 44	7 37	8 30	9 36	— —	11 24	12 24
Էրէնքէօյ	»	12 2	12 35	2 5	3 9	4 22	5 10	6 50	7 40	8 37	9 39	10 25	11 32	12 29
Գօսթանճըք	»	12 12	ժմն.	2 13	ժմն.	4 30	ժմն.	6 57	ժմն.	8 47	ժմն.	10 32	11 42	12 38
Մալթէփէ	»	12 26		2 25	—	4 42	—	7 9	—	9 —	—	10 42	11 53	12 49
Քարթալ	»	12 42		2 37		4 55		7 22		9 16		10 53	12 5	1 1
Բէյնոիք	ժմնմ.	12 52		2 45		5 3		7 30		9 26		11 1	12 31	1 9
	մկնմ.	1 2		— —		— —		— —		9 37		— —	— —	— —
Թուզլա	»	1 28												
Կէյպզէ	»	1 51								10 3				
Տիլ-Իսքէլէսի	»	— —								10 30				
Թավշանճիլ	»	2 25								10 56				
Հէրէքէ	»	2 43								11 10				
Եարբմճա	»	3 4								11 31				
Թիւթիւն-Զիֆիլիք	»	3 18								11 54				
Տէրինճէ	»	3 29								12 10				
										12 22				
Իզմիտ	ժմնմ.	3 44								12 38				
	մկնմ.	3 59												

14, 16, 18, 36, 20, 24, 26 Թիւ կառախումբք Ֆէնէր-Պաղչէի ճամբուն վրայ Ֆէնէր-Պաղչէի կառախմբոյ հետ պիտի հաղորդակցին։

ԿԱՅԱՐԱՆ		Կառախումբ Թ. 33 Խառն Առտու	Թ. 21 Ճամբ. Իրկն.
		ժ. վ.	ժ. վ.
Էսկի-Շէհր	մկնմ.	9 45	
Զուքուր-Հիսար	»	10 24	
Ին-Էօնիւ	»	10 58	
Պօզիւք	»	11 35	
Քարաքէօյ	»	12 11	
Պիլէճիք	ժմնն.	1 1	
	մկնմ.	1 11	
Վէզիր-Խան	»	1 50	
Լէֆքէ	»	2 29	
Մէքէճէ	»	3 3	
Սաք-Հիսար	»	3 31	
Կէյվէ	»	3 58	
Առա-Բազար	»	4 54	
Սաքանճա	»	5 12	
Պէյլիք-Տէրպէնտ	»	5 41	
Իզմիտ	ժմնն.	6 18	
Տէրինճէ	մկնմ.	6 33	
Թիւթիւն-Զիֆիլիք	»	6 49	
Եարբմճա	»	6 59	
Հէրէքէ	»	7 14	
Թաֆշանճիլ	»	7 40	
Տիլ-Իսքէլէսի	»	7 53	
Կէյվէ	»	— —	
Թուզլա	»	8 34	
		8 58	
Բէյնոիք	ժմն	— —	
	մկնն.	9 19	
Գարթալ	»	9 27	11 11
Մալթէփէ	»	9 43	11 20
Պօսթանճըգ	»	10 1	11 31
Էրէնքէօյ	»	10 15	11 41
Գէօզթէփէ	»	10 30	11 48
Ֆէնէր-Եօլու	»	— —	11 52
Գրզլ-Թօփրաք	»	10 40	11 57
Հայտար-Փաշա	ժմնն.	— —	12 1
	մկնմ.	11 30	12 7
Քարաքէօյ Կամուրջ	ժմնն.	11 50	12 12
		իրկն.	12 37

ԷՍԿԻ ՇԷՀՐ ԳԷՕԹ ՀԵԱՒ ԳԻԾ

ԵՐԹ — ԿԱՅԱՐԱՆ		Կառ. Թ. 222 Խառն Առտու ժ.	վ.	ԴԱՐՁ — ԿԱՅԱՐԱՆ		Կառ. Թ. 221 Խառն Իրկն. ժ.	վ.
Էսկի-Շէհր	մկնմ.	1	—	Գէօթահեա	մկնմ.	7	34
Կէօքճէ քրպրք	»	2	—	Սլահոնա	»	8	16
Սապոնճը բրնար	»	3	4	Սապոնճը բրնար	»	9	20
Ալահոնա	»	4	14	Կէօքճէ քրպրք	»	10	16
Գէօթահեա	ժմնն.	4	40	Էսկի-Շէհր	ժմնն.	11	14

ԴԱՐՁ

ԿԱՅԱՐԱՆ		Կառ. Թ. 1 Ճամբ. Առտու	Թ. 3 Ճամբ. Առտու	Թ. 5 Ճամբ. Առտու	Թ. 31 Խառն Առտու	Թ. 7 Ճամբ. Առտու	Թ. 9 Ճամբ. Առտու	Թ. 11 Ճամբ. Առտու	Թ. 13 Ճամբ. Իրկն.	Թ. 15 Ճամբ. Իրկն.	Թ. 17 Ճամբ. Իրկն.	Թ. 19 Ճամբ. Իրկն.	Թ. 33 Խառն Առտու	Թ. 21 Ճամբ. Իրկն.
		ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.
Էսկի-Շէհր	մկնմ.												9 45	
Զուքուր-Հիսար	»												10 24	
Ին-Էօնիւ	»												10 58	
Պօզիւք	»												11 35	
Քարաքէօյ	»												12 11	
Պիլէճիք	ժմնն.												1 1	
	մկնմ.												1 11	
Վէզիր-Խան	»												1 50	
Լէֆքէ	»												2 29	
Մէքէճէ	»												3 3	
Սաք-Հիսար	»												3 31	
Կէյվէ	»												3 58	
Առա-Բազար	»												4 54	
Սաքանճա	»												5 12	
Պէյլիք-Տէրպէնտ	»												5 41	
Իզմիտ	ժմնն.												6 18	
Տէրինճէ	մկնմ.				10 45								6 33	
Թիւթիւն-Զիֆիլիք	»				11 3								6 49	
Եարբմճա	»				11 14								6 59	
Հէրէքէ	»				11 29								7 14	
Թաֆշանճիլ	»				12 5								7 40	
Տիլ-Իսքէլէսի	»				12 19								7 53	
Կէյվէ	»				12 30								— —	
Թուզլա	»				1 2								8 34	
					1 27								8 58	
Բէյնոիք	ժմն	— —	— —		1 50		— —			— —			9 19	
	մկնն.	10 30	12 —		1 58		3 38		6 8		8 13		9 27	11 11
Գարթալ	»	10 40	12 10		2 10		3 48		6 18		8 23		9 43	11 20
Մալթէփէ	»	10 53	12 24		2 27		4 1		6 31		8 36		10 1	11 31
Պօսթանճըգ	»	11 4	12 35		2 41		4 12		6 42		8 48		10 15	11 41
Էրէնքէօյ	»	11 14	12 46	1 19	2 52	3 27	4 23	5 25	6 53	8 15	8 58	9 50	10 30	11 48
Կէօղթէփէ	»	11 18	— —	1 23	2 56	3 31	4 27	5 29	6 57	8 19	9 2	9 54	— —	11 52
Ֆէնէր-Եօլու	»	11 23	— —	1 28	3 2	3 36	4 34	5 34	7 3	8 25	9 7	9 59	10 40	11 57
Գրզլ-Թօփրաք	»	11 27	— —	1 32	3 6	3 40	4 38	5 38	7 7	8 29	9 11	10 3	— —	12 1
Հայտար-Փաշա	ժմնն.	11 33	12 58	1 38	3 13	3 46	4 44	5 44	7 13	8 35	9 17	10 9	10 49	12 7
	մկնմ.	11 40	1 5	1 45	3 25	3 55	4 50	5 50	7 20	8 42	9 25	10 15	11 5	12 12
Քարաքէօյ Կամուրջ	ժմնն.	12 5	1 30	2 10	3 50	4 20	5 15	6 15	7 45	9 7	9 50	10 40	11 30	12 37
													իրկն.	

ՕՐՈՇԱԿԱՆ ՄԵՆԱՐ թիւ 522 եւ 541 ԿԱՌԱԽՈՒՄԲԵՐԸ ՄԻՄԵԱՆ ԵՒ ԿԻՐԱԿԻ ՕՐԵՐ ՖԷՆԷՐ-ՊԱՂՉԷԻ ՀԱՄԱՐ ԳԻՏ ՓՈՓՈԽՄԱՄԲ

ԷՍԿԻ ՇԷՀՐ ԷՆԳԻԼԻԷՐԻՆ ԳԻԾ

ԵՐԹ — ԿԱՅԱՐԱՆ		Կառ. Թ. 122 Խառն Առտու ժ.	վ.
Էսկի-Շէհր	մկն.	12	—
Ազ-Բունար	»	12	49
Ալրի-Թէօյ	»	1	32
Գէյլիկ-Ալխոր	»	2	20
Սարը-Բէօյ	»	3	3
Գիլէր	»	4	29
Սազլար	»	5	14
Գէլիր բէօրրիս	»	5	57
Օլաստր	»	6	32
Մալիքէօյ	»	8	12
Սրնճան-բէօյ	»	9	15
Էնկիւրիս	ժմն.	10	8
		իրկն.	

ԴԱՐՁ — ԿԱՅԱՐԱՆ		Կառ. Թ. 121 Խառն Առտու ժ.	վ.
Էնկիւրիս	մկն.	1	3
Սրնճան-բէօյ	»	2	30
Մալի-բէօյ	»	3	39
Բլատար	»	3	16
Գէլիր-բէօրրիս	»	6	6
Սազլար	»	6	39
Գիլէր	»	7	26
Սարը-բէօյ	»	8	30
Գէլ իկ-ախոր	»	9	36
Ալրի-բէօյ	»	10	30
Ազ-Բունար	»	11	7
Էսկի-Շէհր	ժմն.	11	54
		իրկն.	